

Зміст

Вступ	3
1.Структура залікового кредиту навчальної дисципліни «Економіка і фінанси підприємства» - III семестр	4
2.Структура залікового кредиту навчальної дисципліни «Економіка і фінанси підприємства» - IV семестр	5
3 Перелік тематичних питань модульного самоконтролю знань	6
3.1 Модуль 1 - Економічні засади функціонування підприємства у системі ринкових відносин	6
3.2 Модуль 2 - Ресурсне забезпечення та формування витрат діяльності підприємства	8
3.3 Модуль 3 - Фінансова складова діяльності підприємства	11
3.4 Модуль 4 - Оцінка стану підприємства його розвиток та забезпечення економічної безпеки	13
4. Методи контролю знань та система оцінювання	16
5. Тестовий самоконтроль знань за змістовним модулем 1	18
6. Тестовий самоконтроль знань за змістовним модулем 2	41
7. Розрахункові завдання самоконтролю знань за модулем 1 та модулем 2	
8.Перелік підсумкових питань з курсу «Економіка і фінанси підприємства» в частині першого та другого модулів	95
9. Рекомендована література	100

Вступ

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів сучасного економічного мислення, системи спеціальних знань про базові поняття щодо господарсько-фінансової діяльності підприємства її окремих напрямів та їх взаємозв'язків, практичних навичок аналізу та планування показників що її характеризують.

Однією з форм поточного контролю знань є виконання студентами тестових та розрахункових завдань. З метою кращого засвоєння інформаційного матеріалу з курсу «Економіка і фінанси підприємства» в методичному матеріалі представлено типові завдання для тестово-розрахункової форми самоконтролю.

**Структура залікового кредиту навчальної дисципліни
«ЕКОНОМІКА І ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА»**

III семестр

Змістовні модулі	Назва теми	Кількість годин, відведено на:			
		Лекційні заняття	Семінарські, практичні заняття	Самостійна робота студентів	Всього
Модуль 1 Економічні засади функціонування підприємства у системі ринкових відносин					
ЗМ 1	Тема 1. Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці	2	1	6	9
	Тема 2. Планування діяльності підприємства	4	2	7	13
ЗМ 2	Тема 3. Економічна характеристика продукції підприємства	2	2	7	11
	Тема 4. Виробнича програма підприємства.	2	1	7	10
	Тема 5 Виробнича потужність підприємства	2	2	7	11
Всього:		12	8	34	54
Модуль 2 Ресурсне забезпечення та формування витрат діяльності підприємства					
ЗМ 3	Тема 6. Ресурсний потенціал підприємства.	4	2	12	18
	Тема 7. Трудові ресурси підприємства	6	2	10	18
ЗМ 4	Тема 8. Майнові ресурси (активи) підприємства.	8	2	10	20
	Тема 9. Поточні витрати підприємства та собівартість продукції	2	2	12	16
Всього:		20	8	44	72
Всього з дисципліни:		32	16	78	126
Форма підсумкового контролю - залік					

**Структура залікового кредиту навчальної дисципліни
«ЕКОНОМІКА І ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА»**

IV семестр

Змістовні модулі	Назва теми	Кількість годин, відведено на:			
		Лекційні заняття	Семінарські, практичні заняття	Самостійна робота студентів	Всього
Модуль 3 Фінансова складова діяльності підприємства					
ЗМ 1	Тема 10. Фінансові ресурси (капітал підприємства)	2	2	4	8
	Тема 11 Доходи та цінова політика підприємства	4	2	4	10
ЗМ 2	Тема 12. Фінансові результати діяльності підприємства	4	2	4	10
	Тема 13. Ефективність діяльності та методичні засади її оцінки	4	2	6	12
Всього:		14	8	18	40
Модуль 4 Оцінка стану підприємства його розвиток та забезпечення економічної безпеки					
ЗМ 3	Тема 14. Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки	8	4	6	18
ЗМ 4	Тема 15. Сучасні теорії та моделі розвитку підприємства. Трансформація підприємств у процесі розвитку.	6	2	6	14
	Тема 16. Економічна безпека підприємства та його антикризова діяльність	8	4	6	18
Всього:		22	10	18	50
Всього з дисципліни:		36	18	36	90
Форма підсумкового контролю - екзамен					

3. Перелік тематичних питань модульного контролю знань

3.1 **Модуль 1** - Економічні засади функціонування підприємства у системі ринкових відносин

Тема 1: Підприємство в соціально орієнтованій ринковій економіці.

1. Підприємство як суб'єкт господарювання, його місце в системі ринкових відносин.
2. Організаційно-економічні умови функціонування підприємств.
3. Поняття економічного суверенітету, самоокупності та самофінансування.
4. Зовнішнє середовище функціонування підприємства, його характеристика.
5. Ринок та його інфраструктура: торговельно-посередницька, виробнича, фінансово-кредитна, інформаційно-інноваційна, соціальна та інші.
6. Державний регуляторний механізм діяльності підприємства.
7. Пряме державне регулювання діяльності підприємства, економічні важелі регулювання.
8. Види підприємства та їх класифікація.
9. Економічні особливості різних видів підприємств. Об'єднання підприємств.
10. Напрями та види діяльності підприємства.

Тема 2: Планування діяльності підприємства

1. Зміст та основні принципи планування діяльності підприємства.
2. Поняття та види планів, систематизація планів підприємства.
3. Цільові характеристики діяльності підприємства, їх класифікація, вимоги до формування.
4. Види стратегій діяльності підприємства, їх вибір та розробка.
5. Тактичне та оперативне планування.
6. Система планів економічного та соціального розвитку підприємства.
7. Методи планування показників господарсько-фінансової діяльності.

Тема 3: Економічна характеристика продукції підприємства

1. Загальна характеристика, систематизація та методи вимірювання продукції, що виробляє та реалізує підприємство.

2. Поняття «номенклатура та асортимент продукції, що виробляється», «товарна», «валова», «чиста», «реалізована продукція», «валовий оборот підприємства»).

3. Товарна політика підприємства і механізм її здійснення.

4. Життєвий цикл товару та його значення для розробки товарної політики підприємства.

5. Формування асортименту товарів та управління ним.

Тема 4. Виробнича програма підприємства

1. Зміст, завдання та місце виробничої програми в системі господарських планів підприємства.

2. Інформаційне забезпечення обґрунтування виробничої програми підприємства.

3. Методичні інструменти аналізу виконання виробничої програми.

4. Маркетинговий аналіз як передумова формування програми випуску продукції.

5. Фактори, що визначають обсяги виробництва та реалізації продукції.
Планування параметрів виробничої програми: послідовність, методи.

6. Визначення необхідного й можливого обсягів виробництва та реалізації продукції.

7. Ресурсне забезпечення виробничої програми підприємства.

8. Визначення потреби підприємства у матеріальних ресурсах.

9. Обґрунтування оптимальної партії постачання матеріальних ресурсів.

10. Аналіз та планування обсягів реалізації продукції підприємства.

11. Оперативне виробниче планування обсягів, ритмічності виробництва та сезонності реалізації продукції.

12. Резерви зростання обсягів виробництва та реалізації продукції.

Тема 5: Виробнича потужність підприємства

1. Поняття виробничої потужності підприємства та інформаційна база і послідовність її розрахунку.
2. Фонд часу роботи обладнання та методика його визначення.
3. Системи і методи визначення потужності підприємства.
4. Специфіка розрахунку виробничої потужності у різних галузях економіки.
5. Динамічні показники виробничої потужності.
6. Баланс виробничої потужності підприємства. Взаємозв'язок виробничої потужності та пропускної спроможності підприємства.
7. Фактори, що впливають на ефективність використання виробничої потужності. їх класифікація і характеристика.
8. Резерви зростання виробничої потужності підприємства.

3.2 Модуль 2 - Ресурсне забезпечення та формування витрат діяльності підприємства

Тема 6 Ресурсний потенціал підприємства.

1. Поняття та види економічних ресурсів.
2. Поняття потенціалу і ресурсного потенціалу підприємства.
3. Складові ресурсного потенціалу та їх взаємозв'язок.
4. Чинники, що обумовлюють рівень використання ресурсного потенціалу.
5. Основні напрями підвищення ефективності ресурсного потенціалу підприємства.

Тема 7: Трудові ресурси підприємства

1. Трудові ресурси підприємства та характеристика їх видів.
2. Принципи і завдання формування трудових ресурсів в умовах ринкової економіки.
3. Фактори, що впливають на формування трудових ресурсів.

4. Продуктивність праці робітників: поняття та методи оцінки.
5. Фактори, що впливають на продуктивність праці та їх класифікація.
6. Основні напрями підвищення продуктивності праці та ефективності трудових ресурсів підприємства.
7. Методи нормування витрат праці на підприємстві.
8. Форми мотивації праці робітників.
9. Системи оплати праці та їх характеристика.
10. Тарифна система, її зміст, призначення та використання на підприємстві.
11. Державне регулювання оплати праці.
12. Сутність контрактної форми оплати праці.
13. Змістова характеристика додаткової заробітної плати.
14. Форми та системи преміювання на підприємстві.
15. Соціальні виплати та пільги як стимулюючий фактор продуктивності.
16. Методичні інструменти аналізу чисельності та фонду оплати праці підприємства.
17. Обґрунтування потреби підприємства у трудових ресурсах.
18. Методи планування фонду оплати праці.

Тема 8: Майнові ресурси (активи) підприємства

1. Сутність активів підприємства та їх місце в системі ресурсного забезпечення діяльності.
2. Класифікація активів підприємства.
3. Поняття, склад та класифікація необоротних активів підприємства.
4. Сутність, класифікація та особливості відтворення основних засобів підприємства.
5. Амортизація як інструмент відтворення основних засобів та джерело формування фінансових ресурсів.
6. Методи нарахування амортизації основних засобів.
7. Оцінка стану та руху основних засобів підприємства.

8. Ефективність використання основних засобів підприємства.
9. Сутність нематеріальних активів підприємства їх класифікація, призначення, особливості формування та відтворення.
10. Довгострокові фінансові інвестиції підприємства: поняття, класифікація, методи оцінки.
11. Економічна сутність та класифікація оборотних активів підприємства.
12. Поняття та особливості кругообороту оборотних активів підприємства.
13. Сутність та методика оцінки виробничого, операційного і фінансового циклу підприємства.
14. Змістова характеристика запасів як складової ресурсного забезпечення підприємства, їх класифікація.
15. Види вартості та методи оцінювання вибуття запасів.
16. Сутність, склад, види вартості, призначення та класифікація дебіторської заборгованість підприємства.
17. Поняття і класифікація грошових активів підприємства та їх еквівалентів.
18. Особливості кругообороту грошових активів підприємства та інструменти його забезпечення.
19. Методичні інструменти аналізу активів підприємства.
20. Обґрунтування планового обсягу активів підприємства: завдання, етапи та методи.
21. Резерви прискорення оборотності активів підприємства.

Тема 9: Поточні витрати підприємства та собівартість продукції

1. Сутність понять витрати, поточні та капітальні витрати підприємства
2. Виробнича собівартість продукції, послуг і робіт.
3. Класифікація поточних витрат. Особливості складу поточних витрат в окремих галузях економіки.
4. Показники собівартості продукції та порядок їх обчислення.

5. Поняття калькулювання продукції підприємства, методи калькулювання собівартості.
6. Управління поточними витратами за системою «директ-костингу».
7. Сфера застосування, можливості використання, порядок обчислення витрат при одно- та багатоступеневому розподілі маржинального (граничного) доходу.
8. Особливості калькулювання собівартості продукції на підприємствах окремих галузей.
9. Методичні інструменти аналізу поточних витрат підприємства.
10. Зміст і механізм дій виробничого лівериджу.
11. Фактори, що впливають на формування поточних витрат підприємства та шляхи раціоналізації складу витрат.
12. Методи планування поточних витрат підприємства.
13. Кошторис витрат виробництва поняття, склад та методика складання.
14. Резерви раціоналізації поточних витрат підприємства.

3.3. Модуль 3 - Фінансова складова діяльності підприємства

Тема 10: Фінансові ресурси (капітал підприємства)

1. Фінансові ресурси підприємства: сутність, склад, класифікація та джерела формування
2. Кругообіг фінансових ресурсів підприємства в процесі формування його капіталу
3. Капітал і його характеристика та принципи формування як складової ресурсів підприємства
4. Власний капітал підприємства, його сутність, структура і функції та особливості формування
5. Позиковий капітал підприємства та його сутність і особливості формування
6. Кредитування як механізм формування позикового капіталу підприємства

7. Особливості, форми та інструменти банківського та небанківського кредитування підприємства
8. Поняття структури та вартості капіталу підприємства
9. Методичні підходи щодо аналізу капіталу підприємства
10. Планування обсягу і структури капіталу підприємства
11. Резерви зростання капіталу підприємства

Тема 11: Доходи та цінова політика підприємства

1. Доходи підприємства в системі економічних показників його діяльності. Класифікація доходів підприємства.
2. Сутність, механізм формування доходів від операційної діяльності підприємства. Особливості формування доходів від операційної діяльності в окремих галузях господарювання.
3. Фактори, що впливають на доходи від операційної діяльності.
4. Цінова політика підприємства як фактор формування його доходів від реалізації продукції: сутність та етапи розроблення.
5. Характеристика ціноутворюючих факторів.
6. Методи ціноутворення.
7. Напрями забезпечення ефективності цінової політики.
8. Методичні інструменти та послідовність аналізу доходів підприємства.
9. Планування доходів підприємства: поняття, завдання і послідовність. Етапи планування доходів підприємства.
10. Методи планування доходів підприємства: особливості та умови їх застосування.
11. Поняття та класифікація резервів зростання доходів підприємства.

Тема 12: Фінансові результати діяльності підприємства

1. Поняття, види та класифікація фінансових результатів діяльності підприємства. Сутність, функції та значення прибутку, джерела його утворення.
2. Механізм формування чистого прибутку підприємства у взаємозв'язку з

основними видами його діяльності.

3. Показники рентабельності підприємства та фактори, що їх визначають.
4. Методичні інструменти та послідовність аналізу прибутку підприємства.
5. Обґрунтування прибутку на плановий період: завдання та методичний інструментарій.
6. Резерви зростання прибутку підприємства: поняття, класифікація, методика оцінки.
7. Використання чистого прибутку підприємства.

Тема 13: Ефективність діяльності та методичні засади її оцінки

1. Поняття ефекту як результату діяльності підприємства, аналітичного показника і критерію оцінки діяльності підприємства, його види.
2. Ефективність діяльності підприємства: сутність та основні характеристики.
3. Методичні засади оцінки ефективності діяльності підприємства.
4. Поняття та систематизація показників ефективності діяльності підприємства
5. Особливості оцінки ефективності основних видів діяльності підприємства: операційної, інвестиційної та фінансової.
6. Оцінка ефективності інвестиційних та інноваційних проектів підприємства.
7. Методи інтегральної оцінки ефективності діяльності підприємства.
8. Напрями підвищення ефективності діяльності підприємства.

3.4 Модуль 4 - Оцінка стану підприємства його розвиток та забезпечення економічної безпеки

Тема 14: Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки

1. Поняття фінансово-майнового стану підприємства, мета і завдання його дослідження.
2. Основні елементи, що визначають фінансово-майновий стан

підприємства.

3. Поняття та методи оцінки фінансово-майнового стану підприємства.
4. Горизонтальний (трендовий), вертикальний та порівняльний аналіз.
5. Аналіз фінансових коефіцієнтів (R-аналіз).
6. Факторний аналіз.
7. Експрес-метод діагностики фінансово-майнового стану.
8. Сутність понять ліквідності та платоспроможності підприємства.
9. Показники оцінки ліквідності та платоспроможності підприємства.
10. Сутність поняття фінансової стійкості підприємства.
11. Класифікація фінансової стійкості підприємства.
12. Показники оцінки фінансової стійкості підприємства.
13. Сутність рентабельності діяльності підприємства.
14. Показники оцінки рентабельності діяльності підприємства.
15. Показники оцінки ділової активності підприємства.
16. Комплексне оцінювання фінансово-майнового стану підприємства.
17. Інтегральна оцінка фінансово-майнового стану підприємства.
18. Вимоги до інтегральної оцінки фінансово-майнового стану підприємства.
19. Послідовність етапів здійснення інтегральної оцінки фінансово-майнового стану підприємства.

Тема 15: Сучасні теорії та моделі розвитку підприємства. Трансформація підприємств у процесі розвитку.

1. Поняття «розвиток»; його роль, місце і значення в господарській діяльності.
2. Видова класифікація процесів розвитку.
3. Еволюційна та революційна концепції розвитку підприємств.
4. Основні форми розвитку підприємства.
5. Концепції та сучасні моделі розвитку підприємств.
6. Методичний інструментарій аналізу процесів розвитку на підприємстві.

7. Особливості управління підприємством за кожною моделлю розвитку.
8. Сутнісна характеристика та організаційні форми трансформації підприємств (організацій) та об'єднань.
9. Розробка і реалізація програми (бізнес-проекту) трансформації підприємств.
10. Методичні підходи до визначення ефективності трансформації господарюючих суб'єктів.
11. Вітчизняний і зарубіжний досвід трансформації та реструктуризації підприємств.

Тема 16: Економічна безпека підприємства та його антикризова діяльність

1. Сутність і фази розгортання кризи.
2. Фактори, що обумовлюють виникнення кризи.
3. Банкрутство підприємства як результат розвитку кризових явищ в його діяльності.
4. Фінансово-економічні передумови та наслідки виникнення ситуації банкрутства.
5. Види банкрутства підприємства.
6. Методичні підходи до визначення ймовірності кризи на підприємстві.
7. Інститут банкрутства: сутність, цілі та завдання.
8. Процедура розгляду та прийняття рішення у справі про банкрутство підприємства.
9. Загальна характеристика процесу ліквідації збанкрутілого суб'єкта господарювання.
10. Оцінювання та продаж майна підприємства-банкрута.
11. Черговість задоволення вимог кредиторів у процесі ліквідаційної процедури.
12. Цілі та форми санації.
13. Відмітні особливості досудової та судової санації (фінансового оздоровлення).

14. Зміст плану санації. Класифікація санаційних заходів.

15. Генезис формування та сучасне розуміння економічної безпеки підприємства, її місце і роль в системі управління підприємством.

16. Система показників економічної безпеки підприємства.

17. Оцінювання рівня економічної безпеки підприємства.

18. Методи моніторингу економічної безпеки підприємства.

19. Механізми забезпечення економічної безпеки підприємства.

3. Методи контролю та система оцінювання

Під час освоєння дисципліни використовуються наступні методи навчання:

1. Усне опитування на практичних заняттях.
2. Письмові завдання виконувати на практичних заняттях
5. Модульне тестування.
6. Підсумковий семестровий контроль – залік, екзамен

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЮТЬСЯ СТУДЕНТУ ЗА РІЗНІ ВИДИ ВИКОНАНИХ РОБІТ

ІІІ семестр

Проміжний модульний контроль					
Модуль1				Всього	
Робота на практичних заняття			Тестовий контроль	Самостійна робота	39
№ теми	№ заняття	бали			
Тема 1	з 1	3	8	8	
Тема 2	з 1- 2	3			
Тема 3	з 2-3	3			
Тема 4	з 3	3	8		
Тема 5	з 4	3			
Всього		15	16		

Модуль 2				Всього	
Робота на практичних заняттях			Тестовий контроль	Самостійна робота	36
№ теми	№ заняття	бали			
Тема 6	з 5	3	8	8	
Тема 7	з 6	3			
Тема 8	з 7	3	8		
Тема 9	з 8	3			
Всього		12	16		
Підсумковий контроль				25	
Сума				100	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЮТЬСЯ СТУДЕНТУ ЗА РІЗНІ ВИДИ ВИКОНАНИХ РОБІТ

IV семестр

Модуль 1				Всього	
Робота на практичних заняттях			Тестовий контроль	Самостійна робота	36
№ теми	№ заняття	бали			
Тема 10	з 1	3	8	8	
Тема 11	з 2	3			
Тема 12	з 3	3	8		
Тема 13	з 4	3			
Всього		12	16		
Модуль 2				Всього	

Робота на практичних заняттях			Тестовий контроль	Самостійна робота	39
№ теми	№ заняття	бали			
Тема 14	з 5-6	6	8	8	
Тема 15	з 7	3			
Тема 16	з 8-9	6	8		
Всього		15	16		
Підсумковий контроль					25
Сума					100

Критерії оцінювання підсумкового модульного завдання

Вид завдання	Бали
I. Вибір правильної відповіді	10
II. Визначення:	5
III. Розв'язок задачі:	10
Всього	25

5. Тестовий самоконтроль знань змістовного модуля 1

«Економічні засади функціонування підприємства у системі ринкових відносин»

Запитання 1: Пов'язати поняття, наведені нижче, з їх описом. Для цього проставити номеру відповідну літеру:

1	Свідоцтво про державну реєстрацію підприємства	А	встановлює для даного підприємства, установи, організації структуру, штат і посадові оклади працівників.
2	Ліцензія	Б	визначає правовий статус підприємства як самостійного господарюючого суб'єкта, що має всі права юридичної особи, його внутрішній механізм

			управління і самоуправління, режим формування і використання майна підприємств, розпорядження його коштами і прибутком
3	Статут підприємства	В	свідчить про державну реєстрацію підприємства
4	Установчий договір	Г	надає право на здійснення окремих видів діяльності
5	Штатний розпис	Д	різновид згоди про спільну господарську діяльність, визначає параметри взаємовідносин майнового та організаційного характеру

Запитання 2: Пов'язати поняття, наведені нижче, з їх описом. Для цього проставити номеру відповідну літеру:

1	Вузькоспеціалізовані підприємства	А	випускають продукцію різноманітного асортименту і різного призначення
2	Багатопрофільні підприємства	Б	виготовляють обмежений асортимент продукції масового чи багатосерійного виробництва
3	Комбіновані підприємства	В	діє на основі приватної власності громадян чи суб'єкта господарювання (юридичної особи)
4	Приватне підприємство	Г	утворюється, як правило, двома або більше засновниками за їх спільним рішенням (договором), діє на основі об'єднання майна та/або підприємницької чи трудової діяльності засновників (учасників), їх спільного управління справами, на основі корпоративних прав, у тому числі через органи, що ними створюються, участі засновників (учасників) у розподілі доходів та ризиків підприємства
5	Унітарне	Д	один вид сировини або готової продукції

	підприємство		перетворюють паралельно або послідовно в інший вид, потім у третій і т.д.
6	Корпоративне підприємство	Ж	створюється одним засновником, який виділяє необхідне для того майно, формує відповідно до закону статутний капітал, не поділений на частки (паї), затверджує статут, розподіляє доходи і т.д.

Запитання 3: Пов'язати поняття, наведені нижче, з їх описом. Для цього проставити номеру відповідну літеру:

1	Інвестиційна діяльність підприємства	А	Діяльність, яка призводить до змін розміру і складу власного та позикового капіталу підприємства
2	Фінансова діяльність підприємства	Б	Господарські товариства
3	Інша операційна діяльність підприємства	В	Придбання і реалізація тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів
4	Підприємства засновані на засадах власності відповідної територіальної громади	Г	Реалізація іноземної валюти, інших оборотних активів, оренда активів, отримання доходів або понесених втрат від операційної курсової різниці, створення резервів сумнівних боргів
5	Підприємства, що передбачають об'єднання капіталів двох або	Д	Комунальні підприємства

	більше юридичних або фізичних осіб за умов спільного розподілу прибутку, контролю результатів бізнесу, активної участі у здійсненні бізнесової діяльності		
--	---	--	--

Запитання 4: Пов'язати поняття, наведені нижче, з їх описом. Для цього проставити номеру відповідну літеру:

1	Лінійно-функціональна організаційна структура управління	А	Форма підпорядкованості, і взаємовпливу та взаємодії різних управлінських рівнів всередині підприємства
2	Організаційна структура управління	Б	Вплив через тиск, примушення до роботи, що дає чітке виконання запланованих результатів, є затратним і психологічно важким
3	Трудовий процес	В	Поєднання властивостей прямого зв'язку керівника з виконавцем та поділу функцій
4	Технологічний процес	Г	Сукупність дій працівників, спрямованих на доцільну зміну предметів праці
5	Авторитарний стиль управління	Д	Сукупність змін, що зазнають предмети праці

Запитання 5: Пов'язати поняття, наведені нижче, з їх описом. Для цього проставити номеру відповідну літеру:

1	Функціональний тип	А	Структура, між елементами якої
---	--------------------	---	--------------------------------

	організаційної структури управління		існують лише одноканальні взаємозв'язки
2	Лінійний тип організаційної структури управління	Б	Повне самоуправління, керівник оформляє і виконує адміністративні обов'язки, акцент управління переноситься на задоволення потреб підлеглих
3	Основна діяльність підприємства	В	Комплекс цехів, господарств і служб підприємства, які забезпечують необхідні умови для функціонування підприємства в цілому
4	Інфраструктура підприємства	Г	Діяльність пов'язана з виробництвом або реалізацією продукції, товарів, робіт, послуг, які є визначальною метою створення підприємства і забезпечують основну частину його доходу
5	Ліберальний стиль управління	Д	Виконавці одночасно підпорядковані всім функціональним керівникам

Запитання 6: Пов'язати поняття, наведені нижче, з їх описом. Для цього проставити номеру відповідну літеру:

1	Планування трудового процесу	А	Створити сприятливі виробничі умови для забезпечення здоров'я робітників та їхньої працездатності
2	Організація трудового процесу	Б	Функція управління, що конкретизує трудову діяльність окремого робітника або групи робітників у певних виробничих

			умовах для отримання найбільш досконалої виробничої структури
3	Соціальне завдання наукової організації трудової діяльності	В	Задовольнити робітників умовами й результатами праці
4	Психофізіологічне завдання наукової організації трудової діяльності.	Г	Час, встановлений на виконання одиниці роботи у певних організаційно-технічних умовах
5	Норма часу	Д	Кількість одиниць устаткування або робочих місць, що обслуговуються одним робітником або бригадою робітників
6	Норма обслуговування	Ж	Поєднання у просторі й часі, за кількістю та якістю предмети праці, засоби праці та живу працю

Запитання 7: Пов'язати поняття, наведені нижче, з їх описом. Для цього проставити номеру відповідну літеру:

1	Організація робочого місця	А	раціональне розміщення у просторі матеріальних елементів виробництва, зокрема устаткування, технологічного та організаційного оснащення, а також робітника
2	Планування робочого місця	Б	передбачає своєчасне забезпечення робочого місця всім необхідним включаючи технічне обслуговування
3	Обслуговування робочого місця	В	сукупність заходів для оснащення робочого місця пристроями і предметами праці та їх розташування в необхідному порядку

4	Виробнича дільниця	Г	елементарна одиниця виробничої структури, що містить частину простору виробничого підрозділу, яка потрібна для здійснення трудової операції та оснащена матеріально-технічними засобами, що використовуються у процесі праці
5	Робоче місце	Д	ланка у виробничій структурі (структурний підрозділ) підприємства чи цеху, що об'єднує групу робочих місць, організованих за предметним, технологічним чи предметно-технологічним принципом спеціалізації

Запитання 8: Пов'язати поняття, наведені нижче, з їх описом. Для цього проставити номеру відповідну літеру:

1	Основні цехи		здійснюють технологічний процес по виготовленню продукції підприємства
2	Допоміжні цехи		виконують функції господарського і, частково, технічного обслуговування основних (виробничих) цехів і всього заводу
3	Обслуговуючі цехи		здійснюють технічне обслуговування основного (виробничого) цеху. або всього підприємства виконуючи ремонт будівель, устаткування, виготовлення і ремонт технологічного оснащення для основних (виробничих) цехів., забезпечення підприємства всіма видами енергії (енергоцехи)
4	Підсобні цехи		виготовляють продукцію, необхідну для випуску виробів основного виробництва
5	Робочі місця спеціалізовані		закріплення детале-операцій або відсутнє, або їх кількість є значною — понад 20
6	Робочі місця		за робочим місцем закріплюється виконання трьох-

	універсальні		п'яти детале-операцій
--	--------------	--	-----------------------

Запитання 9: Пов'язати поняття, наведені нижче, з їх описом. Для цього проставити номеру відповідну літеру:

1	Основні процеси	А	Це сукупність дій працівників, спрямованих на доцільну зміну предметів праці
2	Допоміжні процеси	Б	Забезпечення нормального функціонування основних і процесів з обслуговування
3	Процеси з обслуговування	В	Забезпечує сукупність змін, що зазнають предмети праці
4	Трудовий процес	Г	Випуск продукції, виконання роботи або надання послуг
5	Технологічний процес	Д	Забезпечення нормального функціонування основних і допоміжних процесів

Запитання 10: Які документи необхідні для державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності – юридичної особи :

- рішення власника майна або уповноваженого ним органу про створення юридичної особи; статут підприємства;
- реєстраційну картку, яка є одночасно і заявою про державну реєстрацію;
- документи, що засвідчують внесення плати за державну реєстрацію та внеску до статутного фонду суб'єкта підприємницької діяльності;

Запитання 11: Який документ свідчить про державну реєстрацію підприємства:

- реєстраційна картка підприємства;

- установчий договір;
- свідоцтво про державну реєстрацію підприємства.

Запитання 12: Під поняттям «підприємство» слід розуміти:

- підприємницьку структуру, яка успішно функціонує в межах держави не менш 3-х років;
- організацію, яка в своїй структурі має керуючу і керовану підсистеми;
- всі наведені варіанти відповідей до даного питання не є вірними.

Запитання 13: Які документи необхідні для державної реєстрації підприємства:

- реєстраційна картка підприємства;
- установчий договір, протокол установчих зборів (конференції);
- документ, що засвідчує внесення плати за державну реєстрацію;
- всі наведені варіанти відповідей до даного питання не є вірними.

Запитання 14: Функціональний тип організаційної структури управління:

- кожен виробничий підрозділ отримує розпорядження від керівників декількох функціональних підрозділів підприємства;
- виконавці одночасно підпорядковані всім функціональним керівникам;
- структура, між елементами якої існують лише одноканальні взаємозв'язки.

Запитання 15: Який документ не свідчить про державну реєстрацію підприємства:

- реєстраційна картка підприємства;
- установчий договір;
- свідоцтво про державну реєстрацію підприємства;
- документ, що засвідчує внесення плати за державну реєстрацію.

Запитання 16: Лінійний тип організаційної структури управління:

- структура, між елементами якої існують лише одноканальні взаємозв'язки;
- кожний підлеглий має лише одного керівника, який і виконує всі адміністративні та спеціальні функції у відповідному підрозділі;
- організацію, яка в своїй структурі має тільки виробничі підрозділи.

Запитання 17: Під підприємницькою структурою слід не розуміти:

- організацію, в якій є управителі і виконавці;
- сукупність суб'єктів господарювання, організованих на власний ризик і метою діяльності яких є одержання прибутку;
- сукупність суб'єктів ринкових відносин, метою діяльності яких є соціальна адресна допомога пенсіонерам, ветеранам праці і ін.

Запитання 18: Яка з ознак не дає можливість класифікувати підприємства:

- мета та характер діяльності;
- форма власності, національна належність капіталу;
- боргові зобов'язання;
- галузево-функціональні види діяльності;
- вартість необоротних активів.

Запитання 19: За формою власності підприємства класифікують на:

- приватні, колективні;
- державні, комунальні;
- приватні, комерційні.

Запитання 20: Підприємства класифікують на:

- приватні та державні;
- спільні та колективні;
- малі та аналітичні.

Запитання 21: Інфраструктура підприємства включає: .

- комплекс цехів, господарств і служб підприємства, які забезпечують необхідні умови для функціонування підприємства в цілому;
- підрозділи підприємства мета яких полягає у забезпеченні соціальних потреб трудових колективів;
- підрозділи, які не беруть безпосередньої участі у створенні профільної продукції, але своєю діяльністю створюють умови, необхідні для роботи основних виробничих цехів.

Запитання 22: До виробничої інфраструктури підприємства не належать такі підрозділи:

- ремонтне господарство;
- заклади побутового обслуговування;
- лікарні, поліклініки, медпункти.

Запитання 23: Соціальна інфраструктура включає:

- заклади громадського харчування;
- заклади побутового обслуговування;
- комплекс виробничих цехів.

Запитання 24: Організаційна структура управління передбачає:

- форму підпорядкованості, і взаємовпливу та взаємодії різних управлінських рівнів всередині підприємства;
- поділ функцій управління між окремими підрозділами апарату управління;
- всі наведені варіанти відповідей до даного питання є вірними.

Запитання 25: Лінійна структура управління передбачає:

- наявність лише одного керівника та його прямий зв'язок з виконавцем;
- поділ функцій управління між окремими підрозділами апарату управління;

- поєднання властивостей прямого зв'язку керівника з виконавцем та поділу функцій.

Запитання 26: Функціональна організаційна структура управління базується на:

- поділі функцій управління між окремими підрозділами апарату управління;
- поєднанні властивостей прямого зв'язку керівника з виконавцем та поділу функцій;
- управління між окремими підрозділами апарату управління.

Запитання 27: Лінійно-функціональна організаційна структура управління – це:

- поділ функцій управління між окремими підрозділами апарату управління;
- наявність лише одного керівника та його прямого зв'язку з виконавцем;
- поєднання властивостей прямого зв'язку керівника з виконавцем та поділу функцій.

Запитання 28: Ліцензія — це спеціальний документ, який:

- видається суб'єкту господарювання компетентним державним органом та надає право на здійснення окремих видів діяльності;
- визначає правовий статус підприємства;
- фіксує статутний капітал підприємства.

Запитання 29: Під орендою не слід розуміти:

- засноване на договорі строкове платне користування майном, необхідним орендареві для здійснення підприємницької та іншої діяльності;
- зобов'язання підприємства по сплаті платежу за придбані товарно-матеріальні цінності;
- угоду за якою орендар отримує право користування необоротним активом за погодженими терміном та платою з орендодавцем.

Запитання 30: Яка з умов не вказується в договорі оренди:

- строк на який укладається договір оренди;
- порядок використання амортизаційних відрахувань;
- наявність власних основних засобів у орендаря.

Запитання 31: Яка з умов не відповідає фінансовій оренді:

- яка передбачає передачу орендареві всіх ризиків та вигод, пов'язаних із правом використання й володіння активом;
- термін оренди не може складати більшу частину строку корисного використання (експлуатації) об'єкта оренди;
- оренда може бути припинена орендарем, який відшкодовує орендодавцю його втрати від припинення оренди.

Запитання 32: Строк оренди – це період:

- дії не відмовної орендної угоди, а також період подовження цієї угоди, обумовлений на початку строку оренди;
- надання відстрочки платежу за борговими зобов'язаннями;
- протягом якого основні засоби повністю амортизуються.

Запитання 33: Орендна плата – це:

- фіксований платіж, який орендар сплачує орендодавцю незалежно від наслідків своєї господарської діяльності;
- плата за надання можливості реалізації основного засобу;
- податок на прибуток отриманий від оренди основних засобів.

Запитання 34: Виробничий процес класифікують, як:

- грошовий процес;
- технологічний процес;
- трудовий процес;

Запитання 35: Сукупність дій працівників, спрямованих на доцільну зміну предметів праці не розглядають, як:

- трудовий процес;

- технологічний процес;
- амортизаційний процес.

Запитання 36: Сукупність змін, що зазнають предмети праці не розглядають, як:

- технологічний процес;
- трудовий процес;
- фінансовий процес.

Запитання 37: Діяльність підприємства пов'язана з виробництвом або реалізацією продукції, товарів, робіт, послуг, які є визначальною метою створення підприємства і забезпечують основну частину його доходу є:

- основною;
- іншою операційною;
- фінансовою.

Запитання 38: Придбання і реалізація тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів характеризується, як діяльність:

- інша операційна;
- інвестиційна;
- фінансова.

Запитання 39: Діяльність, яка призводить до змін розміру і складу власного та позикового капіталу підприємства є:

- основною;
- іншою операційною;
- фінансовою.

Запитання 40: Реалізація іноземної валюти, інших оборотних активів, оренда активів, отримання доходів або понесених втрат від операційної курсової різниці, створення резервів сумнівних боргів тощо характеризується, як:

- основна;

- інша операційна;
- фінансова.

Запитання 41: Вплив через тиск, примушення до роботи, що дає чітке виконання запланованих результатів, є затратним і психологічно важким – це стиль управління:

- авторитарний;
- демократичний;
- ліберальний.

Запитання 42: Цілеспрямований вплив, що заохочує підлеглих до самоуправління, самоконтролю, творчої реалізації – це стиль управління:

- демократичний;
- ліберальний;
- всі наведені варіанти відповідей до даного питання не є вірними.

Запитання 43: Повне самоуправління, керівник оформляє і виконує адміністративні обов'язки, акцент управління переноситься на задоволення потреб підлеглих, характеризує стиль управління:

- демократичний;
- ліберальний;
- всі наведені варіанти відповідей до даного питання не є вірними.

Запитання 44: Комунальне підприємство засноване:

- на добровільному об'єднанні громадян з метою спільного ведення господарської діяльності;
- на засадах власності відповідної територіальної громади;
- всі наведені варіанти відповідей до даного питання не є вірними.

Запитання 45: Підприємства, що передбачають об'єднання капіталів двох або більше юридичних або фізичних осіб за умов спільного розподілу прибутку, контролю результатів бізнесу, активної участі у здійсненні бізнесової діяльності відносяться до:

- колективних;
- господарських товариств;
- змішаних.

Запитання 46: Величину виробничої програми можна визначити, якщо $Q_{реал}$ – це обсяг продажу (реалізації) продукції в плановому періоді, од. $ГП_k - ГП_n$ — запас готової продукції відповідно на кінець та початок планового періоду, од.:

- $Q_{реал} + ГП_k - ГП_n$;
- $Q_{реал} - ГП_k - ГП_n$
- $Q_{реал} + 3ГП_k + 3ГП_n$

Запитання 47: Запаси готової продукції на кінець планового періоду визначають, якщо $t_{зб.}$ - це середній термін зберігання продукції на складі, у днях; $Д$ — тривалість планового періоду (360 днів), у днях:

- $3ГП_k * t_{зб.} / Д$
- $3ГП_k - t_{зб.} * Д$
- $3ГП_k / t_{зб.} - Д$

Запитання 48: Найменша адміністративно-виробнича ланка, в якій колектив працівників виконує однотипні технологічні роботи з виробництва однотипного продукту – це:

- дільниця;
- робоче місце;
- бригада.

Запитання 49: Раціональне розміщення у просторі матеріальних елементів виробництва, зокрема устаткування, технологічного та організаційного оснащення, а також робітника забезпечує процес:

- планування робочого місця;
- організації робочого місця;
- обслуговування робочого місця.

Запитання 50: Забезпечення нормального функціонування основних і допоміжних процесів – це процеси:

- обслуговування;
- допоміжні;
- основні.

Запитання 50: Своєчасне забезпечення робочого місця всім необхідним включаючи технічне обслуговування – це:

- обслуговування робочого місця;
- технологічний процес;
- всі наведені варіанти відповідей до даного питання не є вірними.

Запитання 51: Дійсний ефективний фонд робочого часу обладнання, якщо $D_{\text{кал}}$ – число календарних днів в періоді; B, C – число вихідних і святкових у періоді; $N_{\text{зм}}$ – кількість змін роботи однієї одиниці обладнання; $T_{\text{зм}}$ – тривалість зміни; $K_{\text{втрат}}$ – коефіцієнт втрат робочого часу, визначають:

- $(D_{\text{кал}} - B - C) \cdot N_{\text{зм}} \cdot T_{\text{зм}} \cdot (1 - K_{\text{втрат}})$
- $(D_{\text{кал}} - B - C) \cdot N_{\text{зм}} \cdot T_{\text{зм}} / (1 - K_{\text{втрат}})$
- $(D_{\text{кал}} - B - C) / N_{\text{зм}} \cdot T_{\text{зм}} \cdot (1 - K_{\text{втрат}})$

Запитання 52: Виробнича потужність підприємства - це:

- співвідношення норми часу на одиницю продукції до фонду часу роботи обладнання;

- продуктивність основних виробничих цехів підприємства;
- максимально можливий обсяг випуску продукції підприємством

протягом встановленого проміжку часу за певних організаційно-технічних умов

Запитання 53: Критичний обсяг виробництва продукції, якщо Ц – ціна реалізації одиниці продукції; Впост - постійні витрати; Взм – змінні витрати:

- $\text{Впост}/(\text{Ц}-\text{Взм})$;
- $(\text{Ц}-\text{Взм})/\text{Впост}$;
- $\text{Впост}*\text{Ц}/(\text{Ц}-\text{Взм})$;

Запитання 54: При розрахунку фактичного фонду робочого часу роботи устаткування враховується:

- Коефіцієнт втрати робочого часу від різних простоїв устаткування
- Прогнозована кількість одиниць обладнання
- Кількість календарних днів періоду

Запитання 55: Якою є величина критичного обсягу реалізації продукції в тис.грн, якщо при загальній сумі постійних витрат 420 тис.грн, питомі змінні витрати складають 210 грн, а реалізаційна ціна - 280 грн:

- 1680
- 105

Запитання 56: Як зміниться в шт. критичний обсяг реалізації в результаті збільшення загальної суми 320тис грн постійних витрат на 5% при питомих змінних витратах 54грн та реалізаційної ціни – 70грн:

- 1000
- 21000

Запитання 57: Фонд робочого часу устаткування визначається, як:

- відношення кількості змін на добу до кількості одиниць обладнання;
- різниця між верстато-змiнами та кількості змін на добу;
- всі наведені варіанти відповідей до даного питання не є вірними.

Запитання 58: Виробнича потужність підприємства - це:

- співвідношення норми часу на одиницю продукції до фонду часу роботи обладнання;
- максимально можливий обсяг випуску продукції підприємством протягом встановленого проміжку часу за певних організаційно-технічних умов
- вартість всіх основних засобів підприємства

Запитання 59: При розрахунку фактичного фонду робочого часу роботи устаткування враховується:

- коефіцієнт втрати робочого часу від різних простоїв устаткування
- прогнозована кількість одиниць обладнання
- кількість календарних днів періоду

Запитання 60: Реалізована продукція визначається, якщо ЗГНПп, ЗГНПк – це залишки готової нереалізованої продукції відповідно на початок і кінець розрахункового періоду; ЗПВп, ЗПВк – залишки продукції відвантаженої, за яку термін оплати не настав і продукції на відповідному зберіганні у покупців, ТП – товарна продукція:

- $ТП + (ЗГНПп - ЗГНПк) + (ЗПВп - ЗПВк)$
- $ТП - (ЗГНПп - ЗГНПк) - (ЗПВп - ЗПВк)$
- $ТП - (ЗГНПп + ЗГНПк) - (ЗПВп + ЗПВк)$
- правильна відповідь серед наведених відсутня

Запитання 61: Товарна продукція, яку фактично відвантажено й оплачено споживачем продукції підприємства за певний (плановий) період – це:

- реалізована продукція;
- валова продукція
- чиста продукція

Запитання 62: Алгоритм розрахунку $ТП \pm (НВп - НВк)$, де ТП – товарна продукція, НВп, НВк – вартість залишків незавершеного виробництва відповідно на початок і кінець розрахункового періоду, характеризує:

- валову продукцію

- валовий оборот
- внутрішній заводський оборот

Запитання 63: Показник, що характеризує обсяг готової продукції, напівфабрикатів, призначених для реалізації на сторону (іншим підприємствам), а також робіт і послуг промислового характеру, що виконані для інших підприємств) – це:

- товарна продукція
- валова продукція
- чиста продукція

Запитання 64: За яким з алгоритмів визначають показник товарної продукції, якщо ГП – це готова продукція; НФ – напівфабрикати, що реалізуються на сторону (іншим підприємствам); РПп – роботи промислового характеру, що виконуються для інших підприємств, своїх підрозділів а ВПдс - вартість переробки з давальницької сировини:

- ГП - (-НФ - РПп - ВПдс)
- ГП - НФ + (- РПп – ВПдс)
- ГП - (НФ + РПп + ВПдс)
- серед наведених варіантів відповідей правильна відсутня

Запитання 65: Напівфабрикати, що реалізуються на сторону (іншим підприємствам) можна визначити, якщо ГП – це готова продукція; ТП – товарна продукція; РПп – роботи промислового характеру, що виконуються для інших підприємств, своїх підрозділів а ВПдс - вартість переробки з давальницької сировини:

- ТП - ГП - РПп - ВПдс
- ТП - ГП + РПп + ВПдс
- ТП + ГП - РПп - ВПдс
- серед наведених варіантів відповідей правильна відсутня

Запитання 66: Якщо ТП – це товарна продукція, НВп, НВк – це вартість залишків незавершеного виробництва відповідно на початок і кінець планового періоду, РПп – роботи промислового характеру, то валова продукція визначається:

- ТП + (НВп – НВк)
- ТП + (НВп – РПп)
- РПп + (ТП – НВк)
- серед наведених варіантів відповідей усі правильна

Запитання 67: Валовий оборот визначається, якщо ВП – валова продукція; Δ НВ – це зміна залишків незавершеного виробництва; ВЗО - внутрішній заводський оборот; ТП – це товарна продукція:

- ВП + ВЗО
- ТП + Δ НВ - ВЗО
- ВП + Δ НВ + ВЗО
- ТП + ВЗО

Запитання 68: Чиста продукція визначається, якщо МВ - це матеріальні витрати; А – нарахована амортизація від вартості основних фондів; Δ НВ – зміна залишків незавершеного виробництва, ВП – валова продукція:

- ВП – МВ – А - Δ НВ
- Δ НВ – МВ - А
- ВП – МВ - А
- серед наведених варіантів відповідей правильна відсутня

Запитання 69: Метою конкурентних стратегій підприємства є:

- швидке досягнення конкурентних переваг на ринкові і створення широкого кола потенційних споживачів;
- утримання частки ринку;
- досягнення значної прибутковості за досить малий термін.

Запитання 70: Спрямованість конкурентної стратегії полягає в:

- виконанні планів керівництва стосовно конкурентної боротьби і

- пропозиції додаткових цінностей для покупців;
- відслідковуванні тенденцій розвитку галузі;
- формуванні потенціалу підприємства.

Запитання 71: До характеристик конкурентоспроможності підприємства відносяться:

- обов'язкове порівняння з конкурентами;
- залежність від ефективності роботи підприємства
- здатність перемагати конкурентів
- усі з перерахованих відповіді до даного питання є вірними

Запитання 72: Конкурентоспроможною можна визнати продукцію, якщо:

- її якість така ж, як і у товару-конкурента, але вона менше коштує;
- якість порівнюваних виробів різна, а вибираємо товар з меншою ціною;
- співвідношення ціни і якості оцінюється експертним методом;

Запитання 73: Частка ринку, що займає підприємство не може бути:

- обумовлена обсягами виробництва;
- обумовлена обсягами продажів;
- дає можливість прогнозувати напрям розвитку підприємства з використанням побудованих трендів.

Запитання 74: Конкурентоспроможна — продукція, що:

- потрібна ринку і забезпечує ефективну діяльність підприємства та у якій співвідношення «ціна / якість» максимальне;
- найбільш відома із засобів масової інформації;
- найбільш якісна;

Запитання 75: Конкурентоспроможність підприємства тим більша, чим:

- ефективніше збут і цінова політика підприємства та вище рівень використання виробничих потужностей;
- більше працюючих на підприємстві;
- менший період враховується під час її оцінки.

Запитання 76: Виробнича програма підприємства – це :

- система планових завдань з виробництва і доставки продукції споживачам у розгорнутій номенклатурі, асортименті, відповідної якості та у встановлені строки згідно договорів поставок;
- характеристика кількості стадій виробничого процесу для продукції відповідної номенклатури і асортименту;
- максимально можливий обсяг випуску продукції при повному використанні виробничого обладнання;

Запитання 77: Вихідна виробнича потужність у вартісному виразі, якщо $V_{\text{пот}}^{\text{ВВ}}$ - виробнича потужність введена; $V_{\text{пот}}^{\text{ВХ}}$ - виробнича потужність на початок періоду, $V_{\text{пот}}^{\text{ВВВ}}$ - виведена виробнича потужність, k - кількість цілих місяців експлуатації обладнання протягом календарного року, визначають:

- $V_{\text{пот}}^{\text{ВВВ}} = V_{\text{пот}}^{\text{ВХ}} + V_{\text{пот}}^{\text{ВВ}} - V_{\text{пот}}^{\text{ВВВ}}$
- $V_{\text{пот}}^{\text{ВВВ}} = V_{\text{пот}}^{\text{ВХ}} - V_{\text{пот}}^{\text{ВВ}} - V_{\text{пот}}^{\text{ВВВ}}$
- $V_{\text{пот}}^{\text{ВВВ}} = V_{\text{пот}}^{\text{ВХ}} + V_{\text{пот}}^{\text{ВВ}} + V_{\text{пот}}^{\text{ВВВ}}$

Запитання 78 Вплив завантаження обладнання на фондівдачу можна визначити:

- $\Delta\Phi = \Phi_{\text{о}} \left(\frac{K_{\text{з.обл}}(\text{зв})}{K_{\text{з.обл}}(\text{б})} - 1 \right)$
- $\Delta\Phi = \Phi_{\text{о}} \left(\frac{K_{\text{з.обл}}(\text{зв})}{K_{\text{з.обл}}(\text{б})} + 1 \right)$
- $\Delta\Phi = \Phi_{\text{о}} / \left(\frac{K_{\text{з.обл}}(\text{зв})}{K_{\text{з.обл}}(\text{б})} - 1 \right)$

Запитання 79 Кількісна характеристика рівномірності завантаження обладнання оцінюється:

- $K_{\text{пр}} = \frac{N_{\text{обл}}^3}{N_{\text{обл}}^{\text{вст}}}$
- $K_{\text{пр}} = \frac{N_{\text{обл}}^3 - N_{\text{обл}}^{\text{вст}}}{N_{\text{обл}}^{\text{вст}}}$

$$\square K_{np} = N_{обл}^з - N_{обл}^{вст}$$

Запитання 80 Середній час роботи машини (год.) визначається:

$$\square \Phi PЧ_{од.обл}^{сер} = \frac{\sum_{i=1}^n T_i}{N_{вст}} ;$$

$$\square \Phi PЧ_{од.обл}^{сер} = \frac{\sum_{i=1}^n T_i - N_{вст}}{N_{вст}} ;$$

- з наведених алгоритмів розрахунку показника правильна відповідь відсутня.

6. Тестовий самоконтроль знань змістовного модуля 2

«Ресурсне забезпечення діяльності підприємства»

Запитання 1: Організація праці – це:

- забезпечення підприємства робочою силою і її правильний розподіл між робочими місцями;
- умови, в яких відбувається процес праці;
- система технічних, санітарно-гігієнічних і організаційних заходів по використанню праці.

Запитання 2: Кількість продукції (послуг), що виробляється одним працівником за одиницю часу називається:

- виробітком;
- трудомісткістю;
- нормою обслуговування.

Запитання 3: Поточний ремонт проводиться з метою:

- збереження засобів праці у придатному для продуктивного використання стані;
- максимально можливого відновлення первісних техніко-експлуатаційних параметрів засобів праці;
- відновлення основних засобів після стихійного лиха (пожежі, повені, землетрусу);

Запитання 4: Амортизація основних засобів – це:

- процес перенесення вартості основних засобів на собівартість продукції;
- відновлення основних засобів;
- витрати на утримання основних засобів;

Запитання 5: Запас на час підготовки сировини і матеріалів до технологічного споживання:

- страховий;
- технологічний;
- транспортний;

Запитання 6: Працівники, що виконують спеціальні інженерно-технічні, економічні та інші роботи називаються:

- керівниками;
- спеціалістами;
- службовцями;

Запитання 7: До промислово-виробничого персоналу відносять:

- працівників лікарень та амбулаторій;
- працівників основних, допоміжних та обслуговуючих виробництв;
- працівники вищих навчальних закладів;

Запитання 8: Працівники, що здійснюють підготовку та оформлення документації, облік та контроль, господарське обслуговування називаються:

- керівниками;
- спеціалістами;
- службовцями;

Запитання 9: Документ що служить підставою для визначення кола професійних обов'язків конкретного працівника, за виконання яких він одержує заробітну плату – це:

- посадова інструкція;

- тарифно-кваліфікаційний довідник;
- тарифна сітка;

Запитання 10: Нормативний документ на основі якого можна встановити, яку кваліфікацію має робітник або до якого розряду слід відносити дану роботу – це:

- посадова інструкція;
- тарифно-кваліфікаційний довідник;
- тарифна сітка;

Запитання 11: Процент віднесення вартості основних фондів на новостворений продукт, виконані роботи, надані послуги – це:

- норма амортизації основних засобів;
- рівень придатності основних засобів;
- ефективність окупності основних засобів;

Запитання 12: Оплата праці залежно від кваліфікації працівника, яка проводиться за годинними (денними) «тарифними ставками», із застосуванням нормативних завдань, чи місячними окладами за фактично відпрацьований час:

- погодинна форма оплати праці;
- проста відрядна система оплати праці;
- відрядно-прогресивна система оплати праці;

Запитання 13: Якщо за результатами роботи бригаді нараховують колективний заробіток, який потім розподіляють між робітниками в залежності від їх індивідуального трудового внеску характеризує:

- бригадна форма організації праці;
- акордна система оплати праці;
- посадових окладів працівників;

Запитання 14: Законодавче встановлений розмір заробітної плати за просту, некваліфіковану працю, нижче якого не може проводитися оплата праці за виконану працівником місячну, денну годинну норму праці (обсяг робіт) - це:

- мінімальна заробітна плата;
- реальна заробітна плата;
- номінальна заробітна плата;

Запитання 15: Очікуваний період часу, протягом якого основні фонди будуть використовувались підприємством або з їх використанням буде вироблений (виконаний) очікуваний підприємством обсяг продукції називають:

- термін корисного використання;
- термін окупності капіталовкладень;
- термін прибутковості підприємства;

Запитання 16: Співвідношення між вартістю активної і пасивної частини основних засобів характеризує:

- технологічна структура;
- виробнича структура;
- функціональна структура;

Запитання 17: Співвідношення різних груп основних фондів у їх загальній вартості характеризує їх:

- виробничу структуру;
- технологічну структуру;
- аналітичну структуру;

Запитання 18: Алгоритм розрахунку $R_m + \frac{K_{сер} - K_m}{K_б - K_m}$ використовують для

визначення:

- середнього тарифного коефіцієнта робіт;
- середнього розряду робіт;

- середньої тарифної ставки;

Запитання 19: Визначається зниження собівартості продукції за рахунок економії матеріалів та зниження цін на них, якщо I_n – індекс зміни норм витрат матеріалів; I_c – індекс зміни цін на матеріали; P_{mv} – питома вага матеріальних витрат в структурі собівартості продукції:

- $(1 - I_n * I_c) * P_{mv}$;
- $(1 - I_n / I_c) * P_{mv}$;
- $(1 - I_n * I_c) / P_{mv}$;

Запитання 20: Річний фонд зарплати керівників за місячними окладами ($O_{m.кер}$), передбаченими в штатному розкладі визначається:

- $\Phi ЗП_{кер} = Ч_{кер} \times O_{m.кер} \times 12$;
- $\Phi ЗП_{кер} = Ч_{кер} / O_{m.кер} \times 12$;
- $\Phi ЗП_{кер} = Ч_{кер} \times O_{m.кер} / 12$;

Запитання 21: Середній тарифний коефіцієнт робіт визначається:

- $K_{сер}^{робит} = \frac{\sum_{i=1}^M K_i * T_i}{\sum_{i=1}^M T_i}$
- $K_{сер}^{робит} = \frac{\sum_{i=1}^M K_i - T_i}{\sum_{i=1}^M T_i}$
- $K_{сер}^{робит} = \frac{\sum_{i=1}^M T_i}{\sum_{i=1}^M T_i * K_i}$

Запитання 22: За нормами виробітки чисельність основних робітників визначається за формулою:

- $Ч_{ор} = \frac{Q * H_{вир.год}^{од.роб}}{\Phi_{\delta} * K_{в.н}}$;
- $Ч_{ор} = \frac{Q}{\Phi_{\delta} * K_{в.н} * H_{вир.год}^{од.роб}}$;

$$\square Ч_{op} = \frac{Q}{\Phi_0 * H_{вир.год}^{од.роб}} * K_{в.н}.$$

Q – загальна кількість одиниць продукції в натуральних одиницях виміру

$H_{вир.год}^{од.роб}$ - годинна норма виробітки одного робітника в натур одиницях

Φ_0 - дійсний фонд робочого часу одного середньоспискового робітника, год

$K_{в.н.}$ - середній коефіцієнт виконання норм по підприємству

Запитання 23: Нормування праці - це:

- визначення максимально припустимого часу для виконання конкретної роботи або операції в умовах даного виробництва або мінімально припустимої кількості продукції, що виготовлюється в одиницю часу;
- система технічних, санітарно-гігієнічних і організаційних заходів із використання праці;
- забезпечення підприємства робочою силою та її правильний розподіл між робочими місцями.

Запитання 24: Економія робочої сили за рахунок підвищення технічного рівня виробництва обчислюється:

$$\square E_p = \frac{(t_1 - t_2) * \Phi_0}{Q_2 * K_{в.н}};$$

$$\square E_p = \frac{(t_1 - t_2) * Q_2}{\Phi_0} * K_{в.н};$$

$$\square E_p = \frac{(t_1 - t_2) * Q_2}{\Phi_0 * K_{в.н}}$$

t_1, t_2 – трудомісткість одиниці виготовлення продукції відповідно до і після впровадження технічного заходу, н-год;

Q_2 – обсяг випуску продукції після впровадження нових норм часу в натуральному виразі до кінця звітного року;

Φ_0 - дійсний фонд робочого часу одного середньоспискового робітника, год

$K_{в.н.}$ - середній коефіцієнт виконання норм по підприємству за місяці, що

передують

Запитання 25: Економія робочої сили за рахунок перегляду норм обслуговування визначається за формулою:

$E_p = (H_{обсл}^{\bar{}} - H_{обсл}^n) * K_{зм} * K_{ч.д} ;$

$E_p = \left(\frac{N_{обл}}{H_{обсл}^{\bar{}}} - \frac{N_{обл}}{H_{обсл}^n} \right) * K_{зм} * K_{ч.д} ;$

$E_p = \left(\frac{H_{обсл}^{\bar{}}}{N_{обл}} - \frac{H_{обсл}^n}{N_{обл}} \right) * K_{зм} * K_{ч.д} .$

$N_{обсл}$ – кількість обладнання на яке встановлено норму обслуговування;
 $N_{обсл}^{\bar{}}$, $N_{обсл}^n$ - базова і нова норма обслуговування; $K_{зм}$ – коефіцієнт змінності;
 $K_{ч.д}$ – коефіцієнт часу дії заходу.

Запитання 26: За нормами обслуговування чисельність основних робітників визначається за формулою:

$Ч_{ор} = \frac{N_{обл}^{заг} * N_{змін}^{обл} * K_{сс}}{H_{обсл}} ;$

$Ч_{ор} = \frac{N_{обл}^{заг} * K_{сс}}{H_{обсл} * N_{змін}^{обл}}$

$Ч_{ор} = \frac{N_{змін}^{обл} * K_{сс}}{N_{обл}^{заг} * H_{обсл}}$

$N_{обл}^{заг}$ - загальна кількість одиниць обладнання

$N_{змін}^{обл}$ - кількість змін роботи обладнання

$K_{сс}$ - коефіцієнт спискового складу робітників

$H_{обсл}$ - норма обслуговування на одного робітника

Запитання 27: Економія робочої сили при перегляді нормативів чисельності визначається за формулою:

$E_p = \left(\frac{N_{чис}^{\bar{}}}{N_{обл}} - \frac{N_{чис}^n}{N_{обл}} \right) * K_{зм} * K_{ч.д} ;$

$E_p = (N_{чис}^{\bar{}} - N_{чис}^n) * K_{зм} * K_{ч.д}$

$E_p = (N_{чис}^{\bar{}} - N_{чис}^n) * \frac{K_{зм}}{K_{ч.д}}$

$N_{обсл}$ – кількість обладнання на яке встановлено норму обслуговування;

$N_{обсл}^{\bar{}}$, $N_{обсл}^n$ - базова і нова норма чисельності; $K_{зм}$ – коефіцієнт змінності;

$K_{ч.д}$ – коефіцієнт часу дії заходу.

Запитання 28: За трудомісткістю виробничої програми чисельність основних робітників обчислюється:

$$Ч_{ор} = \frac{T_{сум} * \Phi_{\delta}^{од.роб}}{D_p * K_{в.н.}};$$

$$Ч_{ор} = \frac{T_{сум}}{\Phi_{\delta}^{од.роб} * K_{в.н.}};$$

$$Ч_{ор} = \frac{T_{сум}}{\Phi_{\delta}^{од.роб} * D_p * K_{в.н.}}$$

Φ_{δ} - дійсний фонд робочого часу одного середньоспискового робітника, год
 $K_{в.н.}$ - середній коефіцієнт виконання норм по підприємству
 $T_{сум}$ – сумарна трудомісткість виробничої програми, н-год
 D_p - число робочих днів відпрацьованих одним робітником.

Запитання 29: Економія робочої сили в результаті поліпшення використання робочого часу

$$E_p = \frac{(D_p^n - D_p^{\delta}) * Ч_{пвп}}{D_p^{\delta} * П_{роб}};$$

$$E_p = (D_p^n - D_p^{\delta}) * Ч_{пвп} * П_{роб}$$

$$E_p = \frac{D_p^n - D_p^{\delta}}{D_p^{\delta}} * Ч_{пвп} * П_{роб}$$

D_p^n, D_p^{δ} - число робочих днів, відпрацьованих одним робітником відповідно в новому розрахунковому та базовому періодах;
 $Ч_{пвп}$ – чисельність ПВП, чол.;
 $П_{роб}$ – питома вага робітників у базовій чисельності ПВП.

Запитання 30: Комплексна норма виробітку визначається за формулою:

$$H_{вир}^{комп} = \frac{T_{зм}}{H_{ч}^{комп} * N};$$

$$H_{вир}^{комп} = \frac{T_{зм} * N}{H_{ч}^{комп}};$$

$$H_{вир}^{комп} = \frac{N}{H_{ч}^{комп} * T_{зм}}.$$

де N — число робітників у бригаді, для якої встановлена комплексна норма.

$T_{зм}$ – тривалість зміни; $H_{ч}^{комп}$ — комплексна норма часу

Запитання 31: Якщо $T_{зв}, T_{б}$ – це звітна та базова трудомісткість на операцію, або вирів, то зростання продуктивності праці за рахунок зниження трудомісткості визначається:

- $\Delta ПП = (T_{зв} - 100) / T_{б} * 100$;
- $\Delta ПП = (T_{зв} / T_{б} * 100) - 100$;
- $\Delta ПП = T_{зв} * 100 / (T_{б} - 100)$.

Запитання 32: Яка з наведених відповідей є невірною, щодо визначення зростання продуктивності праці за рахунок зниження трудомісткості, якщо $T_{зв}, T_{б}$ – це звітна та базова трудомісткість на операцію, або вирів:

- $\Delta ПП = (T_{зв} - 100) / T_{б} * 100$;
- $\Delta ПП = T_{б} / T_{зв} * 100 - 100$;
- наведені алгоритми розрахунку показника є вірними.

Запитання 33: Зростання продуктивності праці шляхом покращення використання робочого часу (зменшення його витрат звітного періоду ($V_{зв}$) у порівняння з базовим ($V_{б}$)) визначається:

- $\Delta ПП = (100 - V_{зв}) * 100 / ((100 - V_{б}) - 100)$;
- $\Delta ПП = (100 + V_{зв}) * 100 / ((100 - V_{б}) - 100)$;
- з наведених алгоритмів розрахунку показника правильна відповідь відсутня.

Запитання 34: Яка з наведених відповідей є невірною, щодо визначення зростання продуктивності праці шляхом покращення використання робочого часу (зменшення його витрат звітного періоду ($V_{зв}$) у порівняння з базовим ($V_{б}$)):

- $\Delta ПП = (V_{б} - V_{зв}) * 100 / (100 - V_{б})$;
- $\Delta ПП = (100 - V_{б}) * 100 / ((100 - V_{зв}) - 100)$;
- наведені алгоритми розрахунку показника є вірними.

Запитання 35: Якщо T_d – дійсний фонд робочого часу, $N_{ч}$ – установлена норма часу на одиницю продукції, $t_{оп}$ – оперативний час на виготовлення одиниці продукції, $K_{в.р.ч}$ – коефіцієнт використання робочого часу, тоді норма виробітку визначається:

- $N_{вир} = T_d / N_{ч}$;
- $N_{вир} = T_d / K_{в.р.ч} * t_{оп}$;
- з наведених алгоритмів розрахунку показника правильна відповідь відсутня.

Запитання 36: Яке з понять характеризує виробіток:

- вартість виробленої продукції, що приходить на одного середньооблікового працівника промислово-виробничого персоналу (робітника);
- час на виробництво запланованого обсягу продукції;
- номенклатура продукції, що випускається.

Запитання 37: Трудомісткість виробництва це:

- затрати робочого часу на одиницю продукції;
- обернений показник виробітку;
- всі наведені варіанти відповідей до даного питання є вірними.

Запитання 38: Методами виміру продуктивності праці, які використовуються на підприємствах, є:

- натуральний, вартісний, трудовий;
- продуктивний, непродуктивний;
- грошовий, виробничий, товарний.

Запитання 39: Який з показників є вартісним показником продуктивності праці:

- вартість виробленої продукції, що приходить на одного середньооблікового працівника промислово-виробничого персоналу;
- вартість матеріалів, що приходить на одного робітника;
- кількість виробленої продукції, що приходить на одного допоміжного робітника.

Запитання 40: Якщо виробіток на одного працівника підприємства підвищиться, то трудомісткість:

- знизиться;
- залишиться незмінною;
- теж підвищиться.

Запитання 41: Якщо випуск продукції збільшиться, а кількість працівників підприємства залишається незмінною, то продуктивність праці:

- зростає;
- знижується;
- залишається без змін.

Запитання 42: Під час планування продуктивності праці на підприємстві використовуються такі методи планування праці:

- прямого і зворотного рахунку;
- пофакторний і багатofакторний;
- всі наведені варіанти відповідей до даного питання не є вірними.

Запитання 43: Кількість продукції, яку повинен виготовити робітник за одиницю часу – це:

- норма обслуговування;
- норма виробітку;
- норма часу.

Запитання 44: Оптимальну кількість обладнання, закріпленої за робітником, характеризує норма:

- виробітку;
- обслуговування;
- чисельності.

Запитання 45: Який алгоритм використовується для розрахунку норми часу:

- $t_{оп} * K_{врч}$;
- $t_{оп} / K_{врч}$;
- $t_{оп} * T_{зм} / (T_{зм} - T_{рег.пер})$.

Запитання 46: Виробничі основні засоби – це ті, що:

- не беруть безпосередньої участі у виробничому процесі;
- різне устаткування, що знаходиться в резерві і призначене для заміни об'єктів основних, засобів, які вибули або ремонтуються;
- безпосередньо використовуються у виготовленні продукції і визначають масштаби виробництва (машини і устаткування, виробничий інструмент та інвентар тощо).

Запитання 47: Пасивні основні засоби:

- не беруть безпосередньої участі у виробничому процесі (приміщення цехів), а створюють лише необхідні умови для його здійснення;
- всі основні засоби, що використовуються у господарській діяльності;
- знаходиться в резерві і призначене для заміни об'єктів основних, засобів, які вибули або ремонтуються;

Запитання 48: Активні основні засоби це та частина основних засобів:

- яка приймає участь у процесі виробництва продукції;
- що підлягає списанню, як непридатна для подальшого використання;
- не є власністю підприємства.

Запитання 49: Провести класифікацію основних засобів: пов'язати наведені нижче ознаки з основними засобами. Для цього проставити номеру відповідну літеру.

<i>Ознаки</i>		<i>Вид основних засобів</i>	
1	З метою обліку, аналізу. планування	А	Виробничі, невиробничі
2	За галузевою ознакою	Б	Будівлі, споруди, передавальні пристрої, машини та устаткування, транспортні засоби, інструмент. виробничий інвентар та прилади, багаторічні насадження, інші основні засоби
3	За натурально-предметним складом	В	Власні, орендовані

4	За ступенем впливу на предмети праці	Г	Промисловості, сільського господарства, транспорту і зв'язку, будівництва, житлового господарства, охорони здоров'я, освіти тощо
5	За функціональним призначенням	Д	Активні, пасивні
6	По відношенню до процесів виробництва	Ж	Основні засоби, інші необоротні матеріальні активи, незавершені капітальні інвестиції
7	По майновій приналежності	З	Виробничі, загальновиробничі, забезпечуючі процес загальногосподарського управління, забезпечуючі процес збуту

Запитання 50: Коефіцієнт ефективності капітального ремонту основних засобів:

$E_{к.р} = 1 - \frac{K_i + S_c}{C_n * \alpha * \beta + Sa}$

$E_{к.р} = 1 - \frac{K_i + S_c}{C_n * \alpha * \beta - Sa}$

$E_{к.р} = 1 - \frac{K_i - S_c}{C_n * \alpha * \beta + Sa}$

де

K_i – вартість очікуваного капітального ремонту

S_c – різниця між залишковою вартістю капітально відремонтованої машин

C_n – ціна придбання нового основного фонду

S_a – недоамортизована частина капітально відремонтованої машини

a - коефіцієнт, який характеризує співвідношення продуктивності діючого і нового основного засобу

β – коефіцієнт співвідношення тривалості ремонтного циклу відповідно діючого і нового основного засобу

Запитання 51: Фондовіддача основних фондів обчислюється за формулою:

$\Phi_B = \frac{Q_B}{B_{CP}}$

$\Phi_B = \frac{B_{CP}}{Q_B}$

$\Phi_B = Q_B \times B_{CP}$

Запитання 52: Коефіцієнт морального зношування можна обчислити за формулою:

$K_{MI} = \frac{B_{II} + B_{ВДН}}{B_{II}};$

$K_{MI} = \frac{B_{II} - B_{ВДН}}{B_{II}};$

$K_{MI} = (B_{II} - B_{ВДН}) \times B_{II};$

Запитання 53: Загальний коефіцієнт зношування основних фондів обчислюється за формулою:

$K_{3.3} = 1 - K_{\phi.3} \times K_{M.3};$

$K_{3.3} = 1 - (1 - K_{\phi.3}) \times (1 - K_{M.3});$

з наведених алгоритмів розрахунку показника правильна відповідь відсутня.

Запитання 54: Фондомісткість праці обчислюється за формулою:

$\Phi_B = \frac{Q_B}{Ч};$

$\Phi_B = B_{CP} \times Ч;$

з наведених алгоритмів розрахунку показника правильна відповідь відсутня.

Запитання 55: Коефіцієнт фізичного зношування можна обчислити за формулою:

$K_{\phi.3} = \frac{B_{KP}}{B_{II}};$

$K_{\phi.3} = B_{KP} \times B_{II};$

$K_{\phi.3} = \frac{B_{II}}{B_{KP}}.$

Запитання 56: Фондоозброєність праці обчислюється за формулою:

$\Phi_O = \frac{Ч}{B_{CP}};$

$\Phi_O = B_{CP} \times Ч;$

$\Phi_O = \frac{B_{CP}}{Ч};$

Запитання 57: Первісна вартість — це вартість:

- на момент введення основних засобів у експлуатацію;
- з урахуванням зносу за період експлуатації;
- балансова за вирахуванням ліквідаційної вартості.

Запитання 58: Відновна вартість — це вартість:

- встановлена після переоцінки;
- з урахуванням зносу за період експлуатації;
- первісна або переоцінена за вирахуванням ліквідаційної вартості.

Запитання 59: Вартість, що амортизується за рівномірного методу розрахунку — це вартість:

- визначена в сумі грошових коштів очікуваних підприємством після списання основного засобу;
- з урахуванням зносу за період експлуатації;
- первісна або переоцінена за вирахуванням ліквідаційної вартості.

Запитання 60: Залишкова вартість — це вартість:

- після переоцінки;
- з урахуванням зносу за період експлуатації;
- первісна або переоцінена за вирахуванням ліквідаційної вартості.

Запитання 61: Ліквідаційна вартість — це:

- первісна вартість на момент ліквідації основного засобу;
- залишкова вартість після переоцінки основного засобу;
- очікувана сума грошових коштів від реалізації(ліквідації) основного засобу по закінченню строку їх корисного використання.

Запитання 62: Витрати на модернізацію основних виробничих засобів:

- включають до виробничої собівартості готової продукції;
- збільшують первісну вартість основних засобів;
- віднімають при розрахунку залишкової вартості.

Запитання 63: Модернізація основних засобів – це

- технічне удосконалення основних фондів з метою усунення морального зносу і підвищення техніко-економічних показників до рівня новітнього устаткування;
- полягає у відновленні фізично зношених частин основних фондів, зв'язаний з повним розбиранням машини, заміною всіх зношених деталей і вузлів;
- всі наведені варіанти відповідей не є вірними.

Запитання 64: За ступенем відновлення розрізняють модернізацію основних засобів:

- часткову і комплексну;
- комплексну та типову;
- всі наведені варіанти відповідей не є вірними.

Запитання 65: За способом і завдань проведення розрізняють модернізацію основних засобів:

- часткову і типову;
- комплексну та типову;
- цільову і типову.

Запитання 66: Типова модернізація - це

- масові однотипні зміни в серійних конструкціях;
- удосконалення, зв'язані з потребами конкретного виробництва;
- заміна окремих деталей і вузлів;

Запитання 67: Цільова модернізація це:

- удосконалення, зв'язані з потребами конкретного виробництва;
- повна заміна фізично зношених частин основних засобів;
- заміна окремих деталей і вузлів.

Запитання 68: Повна заміна фізично зношених частин основних засобів це:

- капітальний ремонт;
- поточний ремонт;
- цільова модернізація.

Запитання 69: Коефіцієнт оновлення основних засобів розраховується як:

- відношення вартості основних засобів, що надійшли за звітний період, до їх вартості на кінець цього ж періоду;
- відношення залишкової вартості основних засобів до первісної;
- вартості зносу до первісної вартості основних засобів;

Запитання 70: Коефіцієнт вибуття основних засобів розраховується як:

- відношення суми відпрацьованих машино-змін до всієї кількості встановленого обладнання;
- вартості зносу до первісної вартості основних засобів;
- відношення основних засобів, що вибули за звітний період, до вартості основних засобів на початок цього ж періоду.

Запитання 71: Коефіцієнт приросту основних засобів розраховується як відношення:

- вартості приросту основних засобів до їх вартості на початок періоду;
- середньорічної вартості основних засобів до обсягу виробництва;
- капітальних вкладень до суми прибутку, отриманого за рахунок цих вкладень.

Запитання 72: Фонд робочого часу устаткування визначається, як:

- добуток кількості календарних днів в періоді, тривалість робочої зміни та кількості змін на добу;
- різниця між верстато-змiнами та кількості змін на добу;
- відношення кількості змін на добу до кількості одиниць обладнання.

Запитання 73: При розрахунку фактичного фонду робочого часу роботи устаткування враховується:

- коефіцієнт втрати робочого часу від різних простоїв устаткування;
- кількість календарних днів періоду;
- прогнозована кількість одиниць обладнання.

Запитання 74: Період оновлення основних фондів, це:

- обернений показник до коефіцієнта оновлення основних засобів;

- співвідношення фактичного часу роботи устаткування до календарного часу за той самий період;
- різниця між фактичним терміном експлуатації основного засобу та нормативним.

Запитання 75: Фізичний знос I роду (виробничий) характеризує:

- створення нових засобів праці, які дешевші від діючих;
- втрату діючими засобами своїх первісних техніко-експлуатаційних якостей;
- створення нових засобів праці, більш продуктивних, довговічних.

Запитання 76: Фізичний знос II роду (виробничий) виникає в результаті:

- створення нових засобів праці, які дешевше від діючих;
- втрати діючими засобами своїх первісних техніко-експлуатаційних якостей;
- дії сил природних факторів.

Запитання 77: Моральний знос характеризує:

- здешевлення виробництва аналогічних засобів;
- створення більш прогресивних засобів праці;
- всі варіанти відповідей з наведених до даного питання є вірними;

Запитання 78: Вікова структура основних фондів характеризує:

- середній вік основних фондів підприємства;
- співвідношення середнього терміну служби основних фондів активної і пасивної частин;
- співвідношення основних фондів різних вікових груп.

Запитання 79: Ознаками основних фондів підприємства як економічної категорії є:

- використовуються у виробничому процесі більше одного року;
- у процесі експлуатації не змінюють свою форму і розміри;
- не втрачають вартість.

Запитання 80: Фізичне зношування основних фондів можна визначити як:

- заміна старих основних фондів новими;
- списання основних фондів за ліквідаційною вартістю;
- вихід з ладу окремих вузлів у результаті експлуатації основних фондів;

Запитання 81: Коефіцієнт зносу основних засобів розраховується як відношення:

- залишкової вартості основних засобів до первісної;
- вартості зносу до первісної вартості основних засобів;
- середньорічної вартості основних засобів до середньоспискової чисельності робітників.

Запитання 82: Коефіцієнт придатності основних засобів розраховується як відношення

- залишкової вартості основних засобів до первісної;
- середньорічної вартості основних засобів до обсягу виробництва;
- вартості зносу до первісної вартості основних засобів.

Запитання 83: Коефіцієнт фізичного зношення основних засобів, якщо А- це амортизаційні відрахування, Вп – первісна вартість основних засобів, Вкр – вартість капітальних ремонтів, можна обчислити за формулою:

- $K_{фз} = A/V_{п}$;
- $K_{фз} = V_{п} * V_{кр}$;
- серед наведених варіантів відповідей вірна відсутня.

Запитання 84: Прямолінійний метод нарахування амортизації забезпечує:

- рівномірний розподіл вартості, що амортизується за роками експлуатації;
- розрахунок амортизаційних відрахувань ведеться за подвійною нормою амортизації від залишкової вартості;
- залежить від норми амортизаційних відрахувань і залишкової вартості основних засобів;

Запитання 85: Виробничий метод нарахування амортизації забезпечує:

- залежить від обсягу виробництва продукції за кожний рік і терміну служби основних засобів;
- розрахунок амортизаційних відрахувань ведеться за подвійною нормою амортизації від залишкової вартості;
- залежить від норми амортизаційних відрахувань і залишкової вартості основних засобів;

Запитання 86: Метод зменшення залишкової вартості забезпечує:

- рівномірний розподіл амортизаційних відрахувань за роками експлуатації;
- залежить від обсягу виробництва продукції за кожний рік і терміну служби основних засобів;
- залежить від норми амортизаційних відрахувань і залишкової вартості основних засобів;

Запитання 87: Метод прискореного зменшення залишкової вартості:

- забезпечує рівномірний розподіл амортизаційних відрахувань за роками експлуатації;
- залежить від обсягу виробництва продукції за кожний рік і терміну служби основних засобів;
- розрахунок амортизаційних відрахувань ведеться за подвійною нормою амортизації від залишкової вартості.

Запитання 88: Кумулятивний метод нарахування амортизації:

- забезпечує рівномірний розподіл суми, що амортизується за роками експлуатації;
- використовує в якості норм амортизації коефіцієнт, що визначається співвідношенням кількості років, що залишились до кінця строку корисного використання до суми чисел ТКВ;
- правильна відповідь з наведених відсутня.

Запитання 89: Коефіцієнт придатності, якщо $V_{зал}$ – залишкова вартість основних засобів, $V_{п}$ – первісна вартість основних засобів, Z – знос основних засобів, визначається:

- $K_{прид} = V_{зал}/V_{п}$;
- $K_{прид} = 1-(Z/V_{п})$;
- наведені алгоритми розрахунку показника є вірними.

Запитання 90: Коефіцієнт придатності, якщо $V_{зал}$ – залишкова вартість основних засобів, $V_{п}$ – первісна вартість основних засобів, Z – знос основних засобів, не визначається:

- $K_{прид} = V_{зал}/V_{п}$
- $K_{прид} = 1-(V_{п}/Z)$
- правильна відповідь з наведених відсутня.

Запитання 91: Коефіцієнт відтворення основних засобів, якщо K - капітальні вкладення, $V_{оз.вв}$ – вартість основних засобів введених в експлуатацію, $V_{оз.вив}$ – вартість виведених з експлуатації основних засобів, визначається:

- $K_{відтв} = K / V_{оз.вв}$;
- $K_{відтв} = V_{оз.вв} / K$;
- правильна відповідь з наведених відсутня.

Запитання 92: Коефіцієнт відтворення основних засобів, якщо K - капітальні вкладення, $V_{оз.вв}$ – вартість основних засобів введених в експлуатацію, $V_{оз.вив}$ – вартість виведених з експлуатації основних засобів, не визначається:

- $K_{відтв} = K / V_{оз.вив}$;
- $K_{відтв} = V_{оз.вив} / K$;
- наведені алгоритми розрахунку показника є вірними.

Запитання 93: Коефіцієнт відновлення основних засобів, якщо $V_{ср}$ – середньорічна вартість основних засобів, $V_{оз.вв}$ – вартість основних засобів введених в експлуатацію, $V_{оз.вив}$ – вартість виведених з експлуатації основних засобів, визначається:

- $K_{відн} = V_{оз.вв} / V_{ср}$;

- $K_{вдн} = \text{Воз.вив} / \text{Воз.вв}$;
- наведені алгоритми розрахунку показника є вірними.

Запитання 93: Коефіцієнт відновлення основних засобів, якщо $V_{ср}$ – середньорічна вартість основних засобів, Воз.вв – вартість основних засобів введених в експлуатацію, Воз.вив – вартість виведених з експлуатації основних засобів, не визначається:

- $K_{вдн} = \text{Воз.вв} / V_{ср}$;
- $K_{вдн} = \text{Воз.вив} / \text{Воз.вв}$;
- правильна відповідь з наведених відсутня.

Запитання 95: Коефіцієнт вибуття основних засобів, якщо $V_{ср}$ – середньорічна вартість основних засобів, Воз.вв – вартість основних засобів введених в експлуатацію, Воз.вив – вартість виведених з експлуатації основних засобів, визначається:

- $K_{виб} = \text{Воз.вив} / V_{ср}$;
- $K_{виб} = V_{ср} / \text{Воз.вив}$;
- правильна відповідь з наведених відсутня.

Запитання 96: Коефіцієнт вибуття основних засобів, якщо $V_{ср}$ – середньорічна вартість основних засобів, Воз.вв – вартість основних засобів введених в експлуатацію, Воз.вив – вартість виведених з експлуатації основних засобів, не визначається:

- $K_{виб} = \text{Воз.вв} - \text{Воз.вив} / V_{ср}$;
- $K_{виб} = V_{ср} - \text{Воз.вв} / \text{Воз.вив}$;
- наведені алгоритми розрахунку показника є вірними.

Запитання 97: Коефіцієнт приросту основних засобів, якщо $V_{ср}$ – середньорічна вартість основних засобів, Воз.вв – вартість основних засобів введених в експлуатацію, Воз.вив – вартість виведених з експлуатації основних засобів, визначається:

- $K_{прир} = (\text{Воз.вв} - \text{Воз.вив}) / V_{ср}$;
- $K_{прир} = V_{ср} / (\text{Воз.вв} - \text{Воз.вив})$;
- $K_{прир} = (\text{Воз.вв} / V_{ср}) - \text{Воз.вив}$.

Запитання 98: Коефіцієнт приросту основних засобів, якщо $V_{ср}$ – середньорічна вартість основних засобів, $V_{оз.вв}$ – вартість основних засобів введених в експлуатацію, $V_{оз.вив}$ – вартість виведених з експлуатації основних засобів, не визначається:

- $K_{прир} = V_{ср} / (V_{оз.вв} - V_{оз.вив})$;
- $K_{прир} = V_{оз.вв} - (V_{оз.вив} / V_{ср})$;
- наведені алгоритми розрахунку показника є вірними

Запитання 99: Фондовіддача розраховується як відношення:

- обсягу виробництва до середньорічної вартості основних засобів;
- вартості основних засобів, що надійшли за звітний період, до їх вартості на кінець цього ж періоду;
- вартості зносу основних засобів до їх первісної вартості.

Запитання 100: Фондомісткість розраховується як відношення:

- вартості основних засобів, що надійшли за звітний період, до їх вартості на кінець цього ж періоду;
- середньорічної вартості основних засобів до обсягу виробництва;
- вартості зносу до первісної вартості основних засобів.

Запитання 101: Фондоозброєність розраховується як відношення:

- середньоспискової чисельності робітників до середньорічної вартості основних засобів;
- основних засобів, що вибули за звітний період, до вартості основних засобів на початок цього ж періоду;
- середньорічної вартості основних засобів до середньоспискової чисельності робітників.

Запитання 102: Фондовіддача показує:

- випуск продукції на одиницю вартості основних засобів;
- вартість основних засобів на одиницю продукції;
- випуск продукції в одиницю часу в розрахунку на одного працівника.

Запитання 103: Фондомісткість — це:

- вартість основних засобів на одиницю продукції;

- випуск продукції в одиницю часу в розрахунку на одного працівника;
- ступінь використання робочого часу.

Запитання 104: Фондоозброєність — це:

- вартість основних засобів на одиницю продукції;
- випуск продукції в одиницю часу в розрахунку на одного працівника;
- ступінь використання робочого часу.

Запитання 105: Рентабельність основних засобів, це:

- відношення прибутку підприємства до середньорічної вартості основних засобів;
- різниця між прибутком підприємства та середньорічною вартістю основних засобів;
- сума прибутку отриманого від використання основних засобів.

Запитання 106: Якщо, P_f – фактична продуктивність обладнання, од/год;

P_n – нормативна продуктивність обладнання, од/год, то коефіцієнт інтенсивного використання обладнання:

- $K_{інт} = P_f/P_n$;
- $K_{інт} = P_n/P_f$;
- $K_{інт} = P_f/1-P_n$.

Запитання 107: Якщо, T_f = фактичний час роботи обладнання; T_n – номінальний фонд робочого часу роботи обладнання, то коефіцієнт екстенсивного використання основних засобів:

- $K_{екст} = T_f/T_n$;
- $K_{екст} = T_f - T_n$;
- $K_{екст} = T_f * T_n$;

Запитання 108: Інтенсивність використання основних засобів при t_f – фактично витрачений час на виготовлення одиниці продукції, н-год та $t_{норм}$ – технічно обґрунтована норма часу на одиницю продукції. н-год, оцінюється показником::

- $K_{інт} = t_f / t_{норм}$;
- $K_{інт} = t_f * t_{норм}$;

- наведені алгоритми розрахунку показника є вірними

Запитання 109: Співвідношення кількості відпрацьованих верстато-змін до кількості відпрацьованих верстато-днів – це коефіцієнт:

- змінності роботи обладнання;
- інтенсивного використання обладнання;
- фондоозброєності.

Запитання 110: Виробнича потужність підприємства - це:

- співвідношення норми часу на одиницю продукції до фонду часу роботи обладнання;
- продуктивність основних виробничих цехів підприємства;
- максимально можливий обсяг випуску продукції підприємством протягом встановленого проміжку часу за певних організаційно-технічних умов

Запитання 111: Прямолінійний метод розрахунку амортизаційних відрахувань - це:

- $A=(V_{\text{п}} - V_{\text{лік}}) * 1/\text{ТКВ}$;
- $A=V_{\text{ЗАЛ}} * N_{\text{А}}/100\%$;
- наведені алгоритми розрахунку показника є вірними.

Запитання 112: Виробничий метод розрахунку амортизаційних відрахувань - це:

- $A=(V_{\text{п}} - V_{\text{лік}}) * 1/\text{ТКВ}$;
- $A=Q_{\text{ф}} * (V_{\text{п}} - V_{\text{лік}}) / Q_{\text{ТКВ}}$;
- $A=Q_{\text{ф}} * V_{\text{ЗАЛ}} / Q_{\text{ТКВ}}$.

Запитання 113: Метод прискореного зменшення залишкової вартості у розрахунку амортизації - це:

- $A=V_{\text{ЗАЛ}} * 2 / \text{ТКВ}$;
- $A=V_{\text{ЗАЛ}} * \text{ТКВ} / 2$;
- $A=(V_{\text{п}} - V_{\text{лік}}) / \text{ТКВ}$.

Запитання 114: Кумулятивний метод розрахунку амортизаційних відрахувань - це:

- $A=(V_{\text{п}} - V_{\text{лік}}) * 3\text{ТКВ} / \sum \text{ЧТКВ}$;

- $A=(V_{\text{п}} + V_{\text{лнк}}) * \text{ЗТКВ} / \sum \text{ЧТКВ}$;
- з наведених алгоритмів розрахунку показника правильна відповідь

відсутня.

Запитання 115: Коефіцієнт інтенсивного завантаження обладнання:

- фактичного та планового середньогодинного виробітку середньорічної вартості основних засобів до обсягу виробництва;
- обсягу виробництва до середньорічної вартості основних засобів;
- суми відпрацьованих машино-змін до всієї кількості встановленого обладнання.

Запитання 116: Коефіцієнт змінності роботи обладнання розраховується як відношення:

- суми відпрацьованих машино-змін до всієї кількості встановленого обладнання;
- капітальних вкладень до суми прибутку, отриманого за рахунок цих вкладень;
- залишкової вартості основних засобів до їх первісної вартості.

Запитання 117: Підвищення інтенсивного навантаження використання основних засобів не можливе за умови:

- впровадження нових високоефективних технологій;
- застосування прогресивних форм і методів організації виробництва;
- зменшення частки недіючого та виведеного з експлуатації зайвого устаткування.

Запитання 118: Технічна озброєність праці, якщо $V_{\text{ср. акт}}$ – середньорічна вартість активної частини основних засобів, $Ч_{\text{ПВП}}$ – середньорічна чисельність промислово-виробничого персоналу, визначається:

- $T_o = V_{\text{ср. акт}} / Ч_{\text{ПВП}}$;
- $T_o = Ч_{\text{ПВП}} / V_{\text{ср. акт}}$;
- $T_o = Ч_{\text{ПВП}} / (V_{\text{ср. акт}} - Ч_{\text{ПВП}})$;

Запитання 119: Технічна озброєність праці, якщо $V_{\text{ср. акт}}$ – середньорічна вартість активної частини основних засобів, $Ч_{\text{ПВП}}$ – середньорічна чисельність промислово-виробничого персоналу, не визначається:

- $T_o = V_{\text{ср. акт}} / Ч_{\text{ПВП}}$;
- $T_o = Ч_{\text{ПВП}} / V_{\text{ср. акт}}$;
- з наведених алгоритмів розрахунку показника правильна відповідь відсутня.

Запитання 120: Відновна вартість основного засобу - це вартість:

- після переоцінки основного засобу;
- яка відображає вартість відтворення засобів за сучасних умов виробництва;
- всі наведені варіанти відповідей до даного питання є вірними.

Запитання 121: Пов'язати наведені алгоритми розрахунку з показниками проставивши номеру відповідну літеру:

1	Відновна вартість основних засобів	А	$B_n - B_{\text{лік}}$
2	Показник індексації основних засобів	Б	$B_n - A_{\text{ТКВф}}$
3	Залишкова вартість основних засобів	В	$B_n / (1 + \Delta\text{ПП} / 100)^t$
4	Вартість основних засобів, що амортизується	Г	$(I_{\text{інф}} - 10) : 100$
<p>де $V_{\text{кр}}$ - вартість чергового капітального ремонту основних засобів; $V_{\text{п}}$ – первісна вартість основних засобів; $A_{\text{ТКВф}}$ – сума амортизаційних відрахувань за фактичний термін корисного використання; $V_{\text{зал}}$ – залишкова вартість основних засобів; $V_{\text{відн}}$ – відновна вартість основних засобів; $\Delta\text{ПП}$- приріст продуктивності праці; $I_{\text{інф}}$ – індекс інфляції</p>			

Запитання 122: Пов'язати наведені алгоритми розрахунку з показниками проставивши номеру відповідну літеру:

1	Коефіцієнт фізичного зношення основних засобів	А	$B_{\text{кр}} / B_{\text{п}}$
2	Моральне зношування основних засобів	Б	$(1 - K_{\text{ф.з}})(1 - K_{\text{м.з}})$

	першої форми		
3	Моральне зношування основних засобів другого роду	В	$(B_{\Pi} - B_{\text{ВІДН}}) / B_{\Pi}$
4	Загальний коефіцієнт зношування основних засобів	Г	$(\Pi_H - \Pi_3) / \Pi_H$
<p>де $B_{\text{кр}}$ - вартість чергового капітального ремонту основних засобів; B_{Π} – первісна вартість основних засобів; $A_{\text{ТКВф}}$ – сума амортизаційних відрахувань за фактичний термін корисного використання; $B_{\text{зал}}$ – залишкова вартість основних засобів; $B_{\text{ВІДН}}$ – відновна вартість основних засобів;</p>			

Запитання 123: Пов'язати наведені алгоритми розрахунку з показниками проставивши номеру відповідну літеру:

1	Амортизаційні відрахування за прямолінійним методом розрахунку	А	$K_{\text{кум}} (B_{\Pi} - B_{\text{Л}})$
2	Норма амортизації за методу залишкової вартості	Б	$2 * H_{\alpha} * B_{\text{зал}} / 100\%$,
3	Амортизаційні відрахування за методу прискореного зменшення залишкової вартості	В	$(1 - \sqrt[n]{B_{\text{л}} / B_{\Pi}}) * 100\%$
4	Амортизаційні відрахування за кумулятивного методу розрахунку	Г	$B_{\text{зал}} * H_{\alpha} / 100\%$,
5	Норма амортизаційних відрахувань за методу прямолінійного розрахунку	Д	$((TKB + 1) * TKB) / 2$
6	Амортизаційні відрахування за виробничого методу розрахунку	Ж	$3TKB / \sum ЧTKB$
7	Амортизаційні відрахування за методу залишкової вартості	З	$(B_{\Pi} - B_{\text{Л}}) * H_{\alpha}$;
8	Норма амортизаційних відрахувань за кумулятивного методу розрахунку	І	$Q_{\text{річ}} * B_{\text{СА}} / 100\%$,
9	Сума чисел терміну корисного використання	Є	$((B_{\Pi} - B_{\text{Л}}) / Q_{\text{заг}}) * 100\%$
10	Виробнича ставка амортизації	К	$100\% / TKB$
де $B_{\text{Л}}$ – ліквідаційна вартість основних засобів;			

<p>V_n – первісна вартість основних засобів; $V_{зал}$ – залишкова вартість основних засобів; Na – норма амортизації; $K_{кум}$ – коефіцієнт кумуляції; Q - обсяг виробництва</p>
--

Запитання 124: Пов’язати наведені алгоритми розрахунку з показниками проставивши номеру відповідну літеру:

1	Коефіцієнт вибуття основних засобів	А	$K / V_{ВВ}$
2	Коефіцієнт оновлення основних засобів	Б	$1 - (З / V_n)$
3	Коефіцієнт приросту основних засобів	В	$(V_{ВВ} - V_{ВВІВ}) / V_{КІН}$
4	Коефіцієнт відтворення основних засобів	Г	$V_{ВВ} / V_{КІН}$
5	Коефіцієнт придатності основних засобів	Д	$V_{ВІВ} / V_{ПОЧ}$
<p>де: $V_{поч}$, $V_{кін}$ - вартість основних фондів на початок і кінець періоду; $V_{вв}$, $V_{вив}$ – вартість введених та виведених з експлуатації основних засобів; K – капітальні вкладення; $З$ - знос основних засобів.</p>			

Запитання 125: Пов’язати наведені алгоритми розрахунку з показниками проставивши номеру відповідну літеру:

1	Технічна озброєність праці	Д	$(V_{ПОЧ} + V_{КІН}) * 0,5$
2	Коефіцієнт екстенсивного використання основних засобів	Ж	$(V_{ВВ} - V_{ВІВ}) / V_{СР}$
3	Коефіцієнт інтенсивного використання обладнання	І	$V_{СР.АКТ} / Ч_{ПВП}$;
4	Коефіцієнт приросту основних засобів	Є	$T_{Ф} / T_{Н}$;
5	Середньорічна вартість основних засобів	Г	$П_{Ф} / П_{Н}$
<p>де: $V_{ПОЧ}$ - вартість основних фондів на початок періоду; $V_{ВВ}$, $V_{ВІВ}$ – вартість введених та виведених з експлуатації основних засобів;</p>			

$T_{ВВ}$ - кількість місяців до кінця року, протягом яких функціонували введені в експлуатацію основні засоби;

$T_{ВІВ}$ - кількість місяців до кінця року з моменту виведення з експлуатації основних засобів;

T_{ϕ} = фактичний час роботи обладнання;

$T_{Н}$ – номінальний фонд робочого часу роботи обладнання;

$Ч_{ПВП}$ – середньорічна чисельність промислово-виробничого персоналу;

$П_{\phi}$ – фактична продуктивність обладнання, од/год;

$П_{Н}$ – нормативна продуктивність обладнання, од/год;

$З$ - знос основних засобів.

Запитання 126: Пов’язати наведені алгоритми розрахунку з показниками проставивши номеру відповідну літеру:

1	Інтенсивність використання основних засобів	А	$B_{CP} / Ч_n$
2	Фондовіддача основних засобів	Б	$П_i / B_{CPi}$
3	Фондомісткість основних засобів	В	$t_{\phi} / t_{норм}$
4	Фондоозброєність основних засобів	Г	Q_B / B_{CP}
5	Рентабельність основних засобів	Д	B_{CP} / Q_B
<p>де: t_{ϕ} – фактично витрачений час на виготовлення одиниці продукції, н-год; $t_{норм}$ – технічно обґрунтована норма часу на одиницю продукції. н-год; Q_B - обсяг випуску продукції B_{CP} - середньорічна вартість основних засобів $Ч_n$ – чисельність працівників</p>			

Запитання 127: Оборотні фонди підприємства - це частина виробничих фондів підприємства, яка:

- підлягає амортизації протягом періоду корисного використання;
- переносить свою вартість на вартість готової продукції за один виробничий цикл;

• створює належні умови для нормального протікання основних виробничих процесів.

Запитання 128: Продукція, яка не закінчена виробництвом і підлягатиме подальшій обробці (переробці) – це:

- незавершене виробництво;
- витрати майбутніх періодів;
- фонди обігу.

Запитання 129: Витрати майбутніх періодів - це:

- витрати на підготовку та освоєння нової продукції, які здійснюються в поточному році, але на собівартість продукції будуть віднесені у наступні періоди;
- ресурси, що створюють належні умови для нормального протікання основних виробничих процесів;
- всі наведені варіанти відповідей до даного питання є вірними.

Запитання 130: Фонди обігу містять такі елементи:

- продукцію відвантажену, яка знаходиться на шляху до замовника;
- грошові кошти на розрахунковому рахунку підприємства в банку та наявні в касі;
- довгострокову дебіторську заборгованість.

Запитання 131: Оборотні фонди не включають:

- продукцію, яка не закінчена виробництвом і підлягатиме подальшій обробці (переробці);
- виробничі запаси;
- МШП, термін корисного використання яких більше одного року, або одного операційного циклу.

Запитання 132: Власні оборотні кошти підприємства - це ті, які формуються за рахунок:

- дебіторської заборгованості;
- прибутку підприємства;
- поточних зобов'язань

Запитання 133: Технологічний запас створюється за випадку коли:

- конкретний вид сировини має потребу в попередній обробці (підсушуванні, підігрів та інше);
- перевищення термінів вантажообігу порівняно з термінами документообігу на підприємствах, вилучених від постачальників на значні відстані;
- необхідний певний час на приймання, розвантаження, сортування та складання виробничих запасів.

Запитання 134: Норматив оборотних фондів – це:

- мінімальний плановий розмір оборотних фондів, необхідний для нормального функціонування підприємства, в натуральному та грошовому виразах;
- максимальний плановий розмір оборотних фондів, необхідний для нормального функціонування підприємства, в натуральному та грошовому виразах;
- середній плановий розмір оборотних фондів, необхідний для нормального функціонування підприємства, в натуральному та грошовому виразах.

Запитання 135: Страховий запас створюється на випадок:

- перевищення термінів вантажообігу порівняно з термінами документообігу на підприємствах, вилучених від постачальників на значні відстані;
- непередбачених відхилень у постачанні;
- необхідності певного часу на приймання, розвантаження, сортування та складання виробничих запасів.

Запитання 136: Денна потреба у матеріальних ресурсах визначається:

- $D = \frac{M_{31г}}{360}$;
- $D = M_{31г} \times 360$;
- правильна відповідь серед наведених відсутня.

Запитання 137: Коефіцієнт оборотності визначається:

- діленням вартості реалізованої продукції за діючими оптовими цінами за певний період на середній залишок обігових коштів за той самий період;
- додаванням вартості реалізованої продукції за діючими оптовими цінами за певний період до середнього залишку обігових коштів за той самий період;
- як різниця між доходом та середнім залишком обігових коштів за той самий період.

Запитання 138: Коефіцієнт завантаженості характеризує:

- кількість продукції, що припадає на 1 гривню вартості обігових коштів;
- вартість обігових коштів, що припадає на 1 гривню вартості реалізованої продукції;
- кількість днів, що припадає на один оборот обігових коштів.

Запитання 139: Тривалість обороту оборотних коштів визначає:

- кількість днів, що припадає на один оборот обігових коштів;
- період протягом якого амортизується вартість необоротних активів;
- кількість оборотів за один день.

Запитання 140: Відносне вивільнення оборотних коштів визначається, як:

- добуток абсолютної зміни тривалості періоду обороту оборотних коштів на денний обсяг реалізації продукції;
- різниця між тривалістю періоду обороту оборотних коштів та денного обсягу реалізації продукції;
- сума перевищення величини оборотних фондів над фондами обігу.

Запитання 141: Поточний запас оборотних фондів призначений для:

- компенсування використаних матеріалів, сировини, палива тощо, і поповнюється по мірі вичерпання цих запасів;

- забезпечення запасами у випадку перевищення термінів вантажообігу порівняно з термінами документообігу на підприємствах, вилучених від постачальників на значні відстані;

- непередбачених відхилень у постачанні.

Запитання 142: Оборотні виробничі фонди підприємства — це:

- сукупність матеріально-речових цінностей, що одноразово беруть участь у процесі виробництва і цілком переносять свою вартість на вартість виготовленої продукції;

- предмети та засоби праці, термін експлуатації яких не перевищує 1 рік; робочі машини та устаткування;

- всі наведені варіанти відповідей до даного питання є вірними.

Запитання 143: До обігових виробничих фондів відноситься:

- продукція, що не пройшла всі стадії обробки;
- запаси готової продукції на складі підприємства;
- грошові кошти на розрахунковому рахунку; обчислювана техніка.

Запитання 144: До складу нормованих оборотних коштів не включають:

- грошові кошти на розрахунковому розрахунку;
- готова продукція продукцію;
- незавершене виробництво.

Запитання 145: Які з перелічених елементів входять до складу ненормованих оборотних коштів:

- запаси тари і палива;
- готова продукція на складі підприємства;
- грошові кошти;

Запитання 146: Незавершене виробництво — це:

- продукція, яка незакінчена виробництвом і підлягатиме подальшій обробці (переробці);

- незакінчена обробкою продукція на складі підприємства;
- продукція відвантажена.

Запитання 147: Яка з наведених відповідей правильна:

- незавершене виробництво входить до складу оборотних фондів;
- незавершене виробництво входить до складу фондів обігу;
- незавершене виробництво входить до складу основних фондів.

Запитання 148: Структура оборотних коштів — це:

- співвідношення між вартістю виробничих запасів і відвантаженою продукцією;
- питома вага кожного елемента оборотних коштів у загальному їх обсязі у відсотках;
- співвідношення між вартістю виробничих запасів і незавершеного виробництва.

Запитання 149: Оборотні кошти оцінюються:

- тривалістю одного обороту в днях;
- величиною обігових коштів, що приходить на одиницю реалізованої продукції;
- всі наведені варіанти відповідей до даного питання є вірними.

Запитання 150: Не нормується такий елемент оборотних коштів:

- виробничі запаси та готова продукція на складі підприємства;
- грошові кошти на розрахунковому рахунку;
- незавершене виробництво.

Запитання 151: Обсяг виробництва в звітному році склав 4800 тис. грн., середньорічний залишок обігових коштів — 600 тис. грн. Кількість оборотів оборотних коштів і тривалість одного обороту відповідно складають:

розрахунок

Запитання 152: За умов норми запасів основних матеріалів 30 днів і річної потреби в них в розмірі 5400 тис. грн. норматив оборотних коштів в основних матеріалах складає:

розрахунок

Запитання 153: Якщо сума оборотних коштів складає 60 тис грн. при їх оборотності в 20 днів, то обсяг реалізації продукції очікується в розмірі:

розрахунок

Запитання 154: Обсяг реалізації продукції в звітному році складає 3500 тис. грн., середньорічний залишок обігових коштів — 700 тис. грн. Кількість оборотів оборотних коштів і тривалість одного обороту відповідно складають:

розрахунок

Запитання 155: Пов'язати наведені алгоритми розрахунку з показниками проставивши номеру відповідну літеру:

1	Загальна річна потреба в матеріалах по випуску деталей	А	$D \times T_{ЗП}$
2	Маса заготовки виходячи із коефіцієнта використання матеріалу	Б	$Z_{СТР} + 0,5 \cdot Z_{ПОТ}$
3	Поточний запас матеріальних ресурсів	В	$\sum_{i=1}^q N_i \cdot m_3$
4	Страховий запас матеріальних ресурсів	Г	$D \times T_{ПОСТ}$
5	Середній запас матеріальних ресурсів	Д	$m_{\partial} / K_{ВМ}$
<p>q- кількість видів продукції, що використовує даний матеріал; N_i- річний обсяг випуску i-ї продукції. m_3 - маса заготовки i-ї деталі m_{∂} - маса готової деталі; $K_{ВМ}$ - коефіцієнт використання матеріалу $T_{ПОСТ}$ - період поставки $T_{ЗП}$ - період зриву поставки</p>			

Запитання 156: Пов'язати наведені алгоритми розрахунку з показниками проставивши номеру відповідну літеру:

1	Коефіцієнт наростання витрат	А	$B_{1д} \times H_{\partial}$
---	------------------------------	---	------------------------------

2	Норматив оборотних активів у вигляді готової продукції	Б	$\frac{Q_p}{S_{НОЗ}}$
3	Коефіцієнт оборотності оборотних засобів	В	$\frac{C_o + 0,5C_{II}}{C_o + C_{II}}$
4	Коефіцієнт закріплення оборотних засобів	Г	$\frac{Q_{P_1}}{T} (T_{ОБ_Б} - T_{ОБ_П})$
5	Період обороту оборотних засобів	Д	$\frac{S_{НОЗ}}{Q_p} = \frac{1}{K_{ОБ}}$
6	Сума відносного вивільнення оборотних засобів	Ж	$\frac{T \cdot S_{НОЗ}}{Q_p}$

C_o - витрати, що здійснюються одноразово на початку процесу виробництва;
 C_{II} - поточні витрати до закінчення процесу виробництва виробу;
 $B_{1д}$ - вартість одноденного випуску готової продукції;
 H_d - норма запасу днів;
 Q_p - річний обсяг реалізованої продукції;
 $S_{НОЗ}$ - середньорічна вартість оборотних засобів;
 T - кількість календарних днів періоду.

Запитання 157: Пов'язати наведені алгоритми розрахунку з показниками проставивши номеру відповідну літеру:

1	Максимальний запас матеріальних ресурсів	А	$\frac{Q_i}{M_i}$
2	Денна потреба у матеріальних ресурсах	Б	$\frac{M_i}{Q_i}$
3	Норматив власних оборотних засобів у виробничих запасах	В	$\frac{B_{M\phi}}{B_{MН}}$
4	Коефіцієнт використання сировини (матеріалів)	Г	$D \times H_d$
5	Питомі витрати сировини і матеріалів на одиницю виробу	Д	$D^*(T_{пост} + T_{зп})$
6	Коефіцієнт виходу виробів з одиниці вихідної сировини і матеріалів	Ж	$\frac{M_{зг}}{360}$

де: D - денна потреба підприємства у сировині, матеріалах, допоміжних матеріалах, комплектуючих виробів, паливі, інших видах виробничих запасів;

H_D - норма запасу елементів виробничих запасів у днях;

$B_{Mф}$ - фактичні витрати сировини;

$B_{Mн}$ - норма витрат на виріб;

$П_{Mi}$ - питомі витрати сировини і матеріалів на i – й виріб;

K_{BB} - коефіцієнт виходу виробів з одиниці вихідної сировини;

M_i - загальна кількість затрачених на i – й виріб сировини і матеріалів у натуральних або грошовому виразі;

Q_i - обсяг виготовлених i – х виробів у натуральному виразі;

$M_{ЗАГ}$ - загальна річна потреба в матеріальних ресурсах;

$T_{ПОСТ}$ - період поставки;

$T_{ЗП}$ - період зриву поставки.

Запитання 158: За характером участі в господарській діяльності підприємства персонал поділяється на:

- виробничий і невиробничий;
- робітників, службовців, спеціалістів, керівників;
- висококваліфікований, кваліфікований, малокваліфікований,

некваліфікований.

Запитання 159: Залежно від функцій, які виконуються персонал підприємства поділяється на:

- виробничий і невиробничий;
- робітників, службовців, спеціалістів, керівників;
- висококваліфікований, кваліфікований, малокваліфікований,

некваліфікований.

Запитання 160: За рівнем кваліфікації робітники підприємства поділяються на:

- робітників, службовців, спеціалістів, керівників;
- висококваліфікований, кваліфікований, малокваліфікований,

некваліфікований;

- всі наведені варіанти відповідей до даного питання є вірними.

Запитання 161: Якщо $N_{облд}$ – загальна кількість одиниць обладнання, що обслуговується; $N_{зм}$ – кількість змін роботи обладнання; $K_{оп}$ – коефіцієнт облікового складу чисельності працівників; $N_{обсл}$ – норма обслуговування на одного працівника то чисельність працівників, зайнятих на роботах, які не нормуються визначається:

- $Ч_{нн} = N_{облд} * N_{зм} * K_{оп} / N_{обсл}$;
- $Ч_{нн} = N_{облд} * N_{обсл} * K_{оп} / N_{зм}$;
- $Ч_{нн} = N_{обсл} * N_{зм} * K_{оп} / N_{облд}$.

Запитання 162: Яка з наведених відповідей є невірною при визначенні чисельності працівників, зайнятих на роботах, які не нормуються, якщо $N_{облд}$ – загальна кількість одиниць обладнання, що обслуговується; $N_{зм}$ – кількість змін роботи обладнання; $K_{оп}$ – коефіцієнт облікового складу чисельності працівників; $N_{обсл}$ – норма обслуговування на одного працівника:

- $Ч_{нн} = N_{облд} * N_{зм} * K_{оп} / N_{обсл}$;
- $Ч_{нн} = N_{облд} * N_{обсл} * K_{оп} / N_{зм}$;
- з наведених алгоритмів розрахунку показника правильна відповідь відсутня.

Запитання 163: Якщо N – кількість виробів(нат.од) $N_{вир(год)}$ – годинна норма виробітку одного працівника; $\Phi_{д}$ – дійсний фонд часу роботи одного середньооблікового працівника; $K_{в.н}$ – середній коефіцієнт виконання норм по підприємству то чисельність працівників, зайнятих на роботах, які нормуються визначається:

- $Ч_{н} = N / (\Phi_{д} * K_{в.н} * N_{вир})$;
- $Ч_{н} = (N / \Phi_{д}) * K_{в.н} * N_{вир}$;
- $Ч_{н} = (N / \Phi_{д} * K_{в.н}) * N_{вир}$;

Запитання 164: Відрядна розцінка-це:

- показник збільшення розміру заробітної плати залежно відмісця розташування підприємства;
- встановлений розмір добових виплат для відряджених робітників;

- розмір заробітної плати за одиницю продукції чи роботи.

Запитання 165: Розмір преміальних доплат робітникам визначається у:

- відсотках від основної заробітної плати;
- відсотках від додаткової заробітної плати;
- відсотках від основної та додаткової заробітної плати.

Запитання 166: Середньооблікова чисельність — це:

- сума облікового складу робітників за всі календарні дні періоду, включаючи вихідні та святкові дні, поділена на повну календарну кількість днів періоду;
- добуток суми облікового складу робітників за всі календарні дні періоду, включаючи вихідні та святкові дні на повну календарну кількість днів періоду;
- різниця між сумою облікового складу робітників за всі календарні дні періоду, включаючи вихідні та святкові дні, та повної календарної кількості днів періоду.

Запитання 167: Який з перерахованих методів не використовується під час планування чисельності промислово-виробничого персоналу підприємства:

- коригування базової чисельності;
- розрахунків на основі повної трудомісткості виготовлення продукції;
- розрахунків на основі норм оплати праці.

Запитання 168: За трудомісткістю виробничої програми чисельність основних робітників визначається:

- $$C_{op} = \frac{T_{сум} * \Phi_{\theta}^{од.роб}}{* D_p * K_{в.н.}}$$
;
- $$C_{op} = \frac{T_{сум}}{\Phi_{\theta}^{од.роб} * K_{в.н.}}$$
;
- $$C_{op} = \frac{T_{сум}}{\Phi_{\theta}^{од.роб} * D_p * K_{в.н.}}$$
.

Запитання 169: Економія робочої сили в результаті поліпшення використання робочого часу:

$$\square E_p = \frac{(D_p^H - D_p^O) * Q_{невп}}{D_p^O * P_{роб}} ;$$

$$\square E_p = (D_p^H - D_p^O) * Q_{невп} * P_{роб} ;$$

$$\square E_p = \frac{D_p^H - D_p^O}{D_p^O} * Q_{невп} * P_{роб} .$$

Запитання 170: Сума — коштів, отримана працівником за свою працю на підприємстві – це:

- номінальна заробітна плата;
- реальна заробітна плата;
- прибуток робітника.

Запитання 171: Основна заробітна плата-це:

- будь-який заробіток, що залежить від результатів праці працівника і визначається тарифними ставками, розцінками, посадовими окладами;
- встановлений державою розмір заробітної плати, нижче якого не може здійснюватись оплата за фактично виконану роботу;
- заробіток у вигляді винагород, інших заохочувальних і компенсаційних виплат.

Запитання 172: Основною заробітною платою не є:

- будь-який заробіток, що залежить від результатів праці працівника і визначається тарифними ставками, розцінками, посадовими окладами;
- винагорода за виконану роботу відповідно до встановлених норм праці;
- заробіток у вигляді винагород, інших заохочувальних і компенсаційних виплат.

Запитання 173: Основна частина заробітної плати працівника не залежить від:

- результатів його праці;
- складності робіт, що ним виконуються;

• результатів господарської діяльності підприємства, на якому він працює.

Запитання 174: Додаткова заробітна плата не включає:

- тарифні ставки;
- доплати, надбавки;
- премії.

Запитання 175: До сфери державного регулювання оплати праці згідно з чинним законодавством належить регулювання:

- мінімальної заробітної плати;
- оплати праці в організаціях, що фінансуються з бюджету;
- всі наведені варіанти відповідей до даного питання є вірними.

Запитання 176: Тарифна система оплати праці працівників включає:

- тарифні ставки, тарифно-кваліфікаційний довідник, посадові інструкції;
- тарифні ставки, тарифні сітки, тарифно-кваліфікаційний довідник;
- тарифно-кваліфікаційний довідник, посадові оклади, преміальне положення.

Запитання 177: У тарифно-кваліфікаційному довіднику відображено:

- вимоги до знань і вмінь робітників;
- тарифні коефіцієнти, тарифні ставки;
- форми та системи заробітної плати; норми часу та виробітку.

Запитання 178: Тарифна сітка не визначає:

- умови преміювання;
- тарифні коефіцієнти;
- годинні тарифні ставки.

Запитання 179: Основний заробіток працівника у разі погодинної оплати праці визначається:

- відпрацьованим часом і тарифною ставкою;
- відпрацьованим часом і відрядною розцінкою;
- обсягом виконаної роботи і тарифною ставкою.

Запитання 180: При відрядній оплаті праці основний заробіток працівника визначається:

- обсягом виконаної роботи у натуральному вимірі і тарифною ставкою;
- обсягом виконаної роботи у натуральному вимірі та відрядною розцінкою;
- фактичною трудомісткістю роботи і тарифною ставкою.

Запитання 181: Відрядна розцінка-це:

- показник збільшення розміру заробітної плати залежно від місця розташування підприємства;
- встановлений розмір добових виплат для відряджених робітників;
- розмір заробітної плати за одиницю продукції чи роботи.

Запитання 182: Розмір тарифної ставки 1 розряду – 6,8 грн. тарифний коефіцієнт IVрозряду – 4,2. Тарифна ставка IVрозряду:

розрахунок

Запитання 183: Середній тарифний коефіцієнт складатиме при порозрядному розподілі працівників – II-го -5осіб; III-го – 9осіб; V-го – 2 особи та відповідних тарифних коефіцієнтів: II-го -3,8; III-го – 6,9; V-го – 9,2.:

розрахунок

Запитання 184: Якщо середній тарифний коефіцієнт складає 2,49 при тарифній ставці робітника V розряду 28,35грн за тарифного коефіцієнта – 3,15, то якою є годинна середня тарифна ставка:

розрахунок

Запитання 185: Якою є відрядна розцінка виготовлення виробу А, якщо за поточний місяць сума заробітку робітника-відрядника склала 891,52грн при за розцінки виробу Б – 9грн та виготовленні ним відповідно 98 і 42 одиниці виробів А і Б:

розрахунок

Запитання 186: Якою є відрядна розцінка виробу Б, якщо за поточний місяць сума заробітку робітника-відрядника за виготовлення 56 одиниць виробу А в два рази вища від заробітку по виготовленню 35 одиниць виробу Б і склала відповідно 728грн:

розрахунок

Запитання 187: Якщо Ксер - це середній тарифний коефіцієнт; Кменш, Кбілш – відповідно менший і більший із двох суміжних тарифних коефіцієнтів; Рменш – менший із двох суміжних тарифних розрядів, то середній тарифний розряд визначається:

- $R_{сер} = ((K_{сер} - K_{менш}) / (K_{білш} - K_{сер})) + R_{менш}$;
- $R_{сер} = ((K_{сер} + K_{менш}) / (K_{білш} + K_{сер})) - R_{менш}$;
- $R_{сер} = ((K_{сер} - K_{менш}) / (K_{білш} - K_{сер})) * R_{менш}$.

Запитання 188: Якщо Ксер - це середній тарифний коефіцієнт; Кменш, Кбілш – відповідно менший і більший із двох суміжних тарифних коефіцієнтів; Рменш – менший із двох суміжних тарифних розрядів, то середній тарифний розряд не визначається:

- $R_{сер} = ((K_{сер} - K_{менш}) / (K_{білш} - K_{сер})) + R_{менш}$;
- $R_{сер} = ((K_{сер} - K_{менш}) / (K_{білш} - K_{сер})) - R_{менш}$;
- з наведених алгоритмів розрахунку показника правильна відповідь відсутня.

Запитання 189: Сума преміальних при відрядно преміальній заробітній платі за умови, що П1 – це відсоток доплат за виконання плану; П2 – відсоток доплат за кожний відсоток перевиконання плану; Ппп - відсоток перевиконання плану, Зтар.в – тарифний заробіток робітника при прямій відрядній системі оплати праці, визначається з такого розрахунку:

- $DВ = Z_{тар.в} * ((П1 + П2 * Ппп) / 100)$
- $DВ = Z_{тар.в} * ((П1 - П2 * Ппп) / 100)$

- з наведених алгоритмів розрахунку показника правильна відповідь відсутня.

Запитання 190: Заробіток підсобника за непрямою відрядною системою оплати праці за умови, що $N_{\text{фі}}$ – фактично виготовлена кількість продукції і-тим основним робітником; $R_{\text{нві}}$ – непряма відрядна розцінка при обслуговуванні і-го основного робітника; $C_{\text{зм}}$ – змінна тарифна ставка підсобника; p – кількість основних робітників, що обслуговуються одним підсобником; $N_{\text{плі}}$ – плановий випуск продукції і-м основним робітником, визначається з такого розрахунку:

- $Z_{\text{нв.підс}} = N_{\text{фі}} * C_{\text{зм}} / (p * N_{\text{плі}})$;
- $Z_{\text{нв.підс}} = N_{\text{фі}} * p / (C_{\text{зм}} * N_{\text{плі}})$;
- $Z_{\text{нв.підс}} = N_{\text{плі}} * C_{\text{зм}} / (p * N_{\text{фі}})$.

Запитання 191: Заробіток підсобника за непрямою відрядною системою оплати праці за умови, що $N_{\text{фі}}$ – фактично виготовлена кількість продукції і-тим основним робітником; $R_{\text{нві}}$ – непряма відрядна розцінка при обслуговуванні і-го основного робітника; $C_{\text{зм}}$ – змінна тарифна ставка підсобника; p – кількість основних робітників, що обслуговуються одним підсобником; $N_{\text{плі}}$ – плановий випуск продукції і-м основним робітником, не визначається з такого розрахунку:

- $Z_{\text{нв.підс}} = N_{\text{фі}} * C_{\text{зм}} / (p * N_{\text{плі}})$;
- $Z_{\text{нв.підс}} = N_{\text{фі}} / (p * N_{\text{плі}} * C_{\text{зм}})$;
- з наведених алгоритмів розрахунку показника правильна відповідь відсутня.

Запитання 192: Заробіток підсобника за непрямою відрядною системою оплати праці за умови, що N_{fi} – фактично виготовлена кількість продукції і-тим основним робітником; R_{nvi} – непряма відрядна розцінка при обслуговуванні і-го основного робітника; C_{zm} – змінна тарифна ставка підсобника; p – кількість основних робітників, що обслуговуються одним підсобником; N_{pli} – плановий випуск продукції і-м основним робітником, визначається з такого розрахунку:

- $Z_{nv.pids} = N_{fi} / N_{pli} * C_{zm} * (1 / (p * N_{pli}))$;
- $Z_{nv.pids} = N_{fi} * C_{zm} / (p * N_{pli})$;
- наведені алгоритми розрахунку показника є вірними.

Запитання 193: Непряма відрядна заробітна плата допоміжного робітника за умови, що T_f – фактично відпрацьований допоміжним робітником час; $C_{год}$ – годинна тарифна ставка допоміжного робітника; $K_{свн}$ – середній коефіцієнт виконання норм на ділянці, яку обслуговує допоміжний робітник, визначається з такого розрахунку:

- $Z_{nv.dop} = T_f * C_{год} * K_{свн}$;
- $Z_{nv.dop} = T_f / C_{год} * K_{свн}$;
- з наведених алгоритмів розрахунку показника правильна відповідь відсутня.

Запитання 194: Непряма відрядна заробітна плата допоміжного робітника за умови, що T_f – фактично відпрацьований допоміжним робітником час; $C_{год}$ – годинна тарифна ставка допоміжного робітника; $K_{свн}$ – середній коефіцієнт виконання норм на ділянці, яку обслуговує допоміжний робітник, не визначається з такого розрахунку:

- $Z_{nv.dop} = T_f / C_{год} * K_{свн}$
- $Z_{nv.dop} = C_{год} / T_f * K_{свн}$
- наведені алгоритми розрахунку показника є вірними.

Запитання 195: Пряма відрядна заробітна плата при виготовленні одного *i*-го виду виробу за умови, що P_i – відрядна розцінка за виготовлення одного виробу *i*-го виду; N_{fi} – фактична кількість виробів *i*-го виду, виготовлених робітником за певний час; $N_{ч}$ – норма часу на виготовлення одного виробу *i*-го виду; $C_{год}$ – годинна тарифна ставка за розрядом робітника; $N_{вир}$ – норма виробітку на одиницю часу, визначається з такого розрахунку:

- $Z_{пв} = N_{ч} * C_{год} * N_{fi}$;
- $Z_{пв} = N_{fi} * C_{год} * (1/N_{вир})$;
- наведені алгоритми розрахунку показника є вірними.

Запитання 196: Пряма відрядна заробітна плата при виготовленні одного *i*-го виду виробу за умови, що P_i – відрядна розцінка за виготовлення одного виробу *i*-го виду; N_{fi} – фактична кількість виробів *i*-го виду, виготовлених робітником за певний час; $N_{ч}$ – норма часу на виготовлення одного виробу *i*-го виду; $C_{год}$ – годинна тарифна ставка за розрядом робітника; $N_{вир}$ – норма виробітку на одиницю часу, не визначається з такого розрахунку:

- $Z_{пв} = N_{ч} * C_{год} * N_{fi}$;
- $Z_{пв} = N_{fi} * N_{вир} / C_{год}$;
- наведені алгоритми розрахунку показника є вірними.

Запитання 197: За методом годино-коефіцієнтів заробіток *i*-го робітника (члена бригади) визначається, якщо T_{fi} – фактична кількість годин, відпрацьованих *i*-им робітником; K_i – тарифний коефіцієнт за розрядом *i*-го робітника; $Z_{гк}$ – сума бригадного заробітку, що припадає на один годино-коефіцієнт:

- $Z_i = T_{fi} * K_i * Z_{гк}$;
- $Z_i = T_{fi} / K_i * Z_{гк}$;
- з наведених алгоритмів розрахунку показника правильна відповідь відсутня.

Запитання 198: За методом години-коефіцієнтів зарібок i -го робітника (члена бригади) не визначається, якщо T_{fi} – фактична кількість годин, відпрацьованих i -им робітником; K_i – тарифний коефіцієнт за розрядом i -го робітника; $Z_{гк}$ – сума бригадного зарітку, що припадає на один години-коефіцієнт:

- $Z_i = T_{fi} * K_i * Z_{гк}$;
- $Z_i = T_{fi} * K_i / Z_{гк}$;
- з наведених алгоритмів розрахунку показника правильна відповідь відсутня.

Запитання 199: Загальна кількість години-коефіцієнтів, відпрацьованих бригадою, якщо T_{fi} – фактична кількість годин, відпрацьованих i -им робітником; K_i – тарифний коефіцієнт за розрядом i -го робітника – визначається, як:

- $Z_{гк} = \sum (T_{fi} * K_i)$ за всіма працівниками бригади;
- $Z_{гк} = \sum (T_{fi} - K_i)$ за всіма працівниками бригади;
- $Z_{гк} = \sum (T_{fi} / K_i)$ за всіма працівниками бригади.

Запитання 200: Зарібок одного i -го робітника (члена бригади) за методом коефіцієнту виконання норм визначається, при T_{fi} – фактична кількість годин, відпрацьованих i -им робітником; $C_{год_i}$ – годинна тарифна ставка i -го робітника; $K_{вн}$ – коефіцієнт виконання норм, як:

- $Z_i = T_{fi} * C_{год_i} * K_{вн}$;
- $Z_i = T_{fi} / C_{год_i} * K_{вн}$;
- правильна відповідь з наведених відсутня.

Запитання 201: Зарібок одного i -го робітника (члена бригади) за методом коефіцієнту виконання норм не визначається, при T_{fi} – фактична кількість годин, відпрацьованих i -им робітником; $C_{год_i}$ – годинна тарифна ставка i -го робітника; $K_{вн}$ – коефіцієнт виконання норм, як:

- $Z_i = T_{fi} * C_{год_i} * K_{вн}$;
- $Z_i = T_{fi} / C_{год_i} * K_{вн}$;
- правильна відповідь з наведених відсутня.

Запитання 202: Заробіток одного i -го робітника (члена бригади) за методом коефіцієнту виконання норм визначається, при Tf_i – фактична кількість годин, відпрацьованих i -им робітником; $C_{год_i}$ – годинна тарифна ставка i -го робітника; $Z_{бр}$, $Z_{бр100\%}$, – заробіток бригади відповідно фактичний та у випадку 100% виконання норм виробітку, як:

- $Z_i = Tf_i * C_{год_i} * Z_{бр} / Z_{бр100\%}$;
- $Z_i = Tf_i / C_{год_i} * (Z_{бр100\%} / Z_{бр})$;
- правильна відповідь з наведених відсутня.

Запитання 203: Заробіток одного i -го робітника (члена бригади) за методом коефіцієнту виконання норм не визначається, при Tf_i – фактична кількість годин, відпрацьованих i -им робітником; $C_{год_i}$ – годинна тарифна ставка i -го робітника; $Z_{бр}$, $Z_{бр100\%}$, – заробіток бригади відповідно фактичний та у випадку 100% виконання норм виробітку, як:

- $Z_i = Tf_i * C_{год_i} * Z_{бр} / Z_{бр100\%}$;
- $Z_i = Tf_i / C_{год_i} * (Z_{бр100\%} / Z_{бр})$;
- правильна відповідь з наведених відсутня.

Запитання 204: Фонд тарифної заробітної плати погодинників визначається, якщо $Ч_i$ – чисельність погодинників, що працюють в i -тих умовах праці; $Фді$ – дійсний фонд часу одного погодинника за i -тих умов праці; $C1_{год_i}$ – годинна тарифна ставка погодинника першого розряду за i -тих умов праці; $K_{сер.i}$ – середній тарифний коефіцієнт погодинників за i -тих умов праці, як:

- $ФЗПт.пог = \sum (Ч_i * Фді * C1_{год.i} * K_{сер.i})$ за всіма погодинниками;
- $ФЗПт.пог = \sum (Ч_i * Фді / C1_{год.i} * K_{сер.i})$ за всіма погодинниками;
- $ФЗПт.пог = \sum (Ч_i * Фді * C1_{год.i} / K_{сер.i})$ за всіма погодинниками.

Запитання 205: Фонд тарифної заробітної плати відрядників визначається, якщо $C1_{год_i}$ – годинна тарифна ставка відрядника першого розряду за i -тих умов праці; $K_{сер.i}$ – середній тарифний коефіцієнт відрядників за i -тих умов праці; T_i – сумарна трудомісткість робіт за i -тих умов праці, як:

- $ФЗПт.відр = \sum (T_i * Фді * C1_{год.i} * K_{сер.i})$;
- $ФЗПт.відр = \sum (T_i * Фді / C1_{год.i} * K_{сер.i})$;

• з наведених алгоритмів розрахунку показника правильна відповідь відсутня.

Запитання 206: Пов'язати наведені алгоритми розрахунку з показниками проставивши номеру відповідну літеру:

1	Фонд тарифної заробітної плати відрядників	А	$T\phi_i * K_i * Z_{1гк}$
2	Фонд тарифної заробітної плати погодинників	Б	$\sum(T\phi_i * K_i)$ за всіма працівниками бригади
3	Заробіток одного і-го робітника (члена бригади) за методом коефіцієнту виконання норм	В	$\sum(T_i * \Phi_{ді} * C_{1год.і} * K_{сер.і})$
4	Загальна кількість година-коефіцієнтів, відпрацьованих бригадою	Г	$\sum(C_i * \Phi_{ді} * C_{1год.і} * K_{сер.і})$ за всіма працівниками погодинниками
5	За методом година-коефіцієнтів заробіток і-го робітника (члена бригади)	Д	$T\phi_i * C_{год.і} * K_{в.н}$

де: $K_{в.н}$ – коефіцієнт виконання норм
 $T\phi_i$ – фактична кількість годин, відпрацьованих і-им робітником;
 K_i – тарифний коефіцієнт за розрядом і-го робітника
 K_i – тарифний коефіцієнт за розрядом і-го робітника;
 $C_{год.і}$ – годинна тарифна ставка і-го робітника;
 $Z_{1гк}$ – сума бригадного заробітку, що припадає на один година-коефіцієнт.

Запитання 207: Яка з наведених відповідей є невірною, щодо визначення економії чисельності робітників, якщо $T_{зв}, T_{б}$ – це звітна та базова трудомісткість на операцію, або вирів, Q – кількість виробів або операцій, Φ – реальний фонд робочого часу одного робітника, $K_{в.н}$ – коефіцієнт виконання норм:

- $\Delta E_{ч} = (T_{зв} - T_{б}) * \Phi / Q * K_{в.н};$
- $\Delta E_{ч} = (T_{зв} - T_{б}) * K_{в.н} / \Phi * Q;$
- наведені алгоритми розрахунку показника є вірними.

Запитання 208: Якою є частка витрат на збут продукції, якщо виробнича собівартість, частка якої 75%, становить 630 тис.грн, а частка адміністративних витрат -15%, :

- 10;
- 60;
- 370.

Запитання 209: Собівартість продукції - це:

- грошовий вираз витрат на виробництво та реалізацію продукції (робіт, послуг);
- сума витрат на здійснення технологічного процесу виготовлення продукції;
- витрати на придбання виробничих запасів необхідних для виготовлення продукції;

Запитання 210 Обчислення собівартості одиниці продукції (товарів послуг) або виконані роботи за встановленою номенклатурою витрат з урахуванням місця їх, виникнення та призначення – це:

- калькуляція;
- брак у виробництві;
- кошторис.

7.Розрахункові завдання самоконтролю знань за модулем 1 та модулем 2

Завдання 1. Який темп росту індексу зміни продуктивності праці у порівнянні з індексом зміни заробітної плати, якщо рівень собівартості продукції впав на 0,86%, а питома частка заробітної плати в структурі собівартості продукції становить 24%

розрахунок

Завдання 2. Визначити якою буде прогнозована продуктивність праці та чисельність працюючих користуючись такими даними.

Підприємство випустило у звітному році продукції на суму 329,3 тис.грн.. при середньосписковій чисельності працюючих 260 чол. За прогнозованими розрахунками економічного відділу обсяг товарної продукції в плановому році досягне 354,8 тис.грн. за приросту продуктивності праці на 6 відсотків.

розрахунок

Завдання 3.Визначити виробничу потужність цеху та його виробничу програму:

1. Норма часу на обробіток деталі, хв - 125
2. Режим роботи, змін - 3
3. Тривалість зміни, год. - 8,0
4. Кількість робочих днів у даному році, дн.: - 236
5. Регламентовані простої обладнання в ремонті, % - 4,3
6. Коефіцієнт використання потужності - 0,76
7. Коефіцієнт перевиконання норм - 1,04

розрахунок

Завдання 4. Визначити потребу підприємства в оборотних коштах та можливу суму їх вивільнення за рахунок збільшення коефіцієнта оборотності, якщо у звітному році підприємство надало послуг на суму 86 тис.грн. При цьому середньорічна сума оборотних коштів становить 1250грн. Враховуючи незадоволений попит на послуги підприємство має намір збільшити обсяг послуг на 10%, а оборотність оборотних коштів прискорити на 15%.

розрахунок

Завдання 5. Використовуючи дані таблиці, визначити, як змінився показник фондоозброєності праці:

<i>Показники</i>	<i>Значення</i>
1) Середньорічна вартість ОФ (млн.грн.)	4,67
2) Випуск продукції в базисному році (млн.грн.)	4,02
3) Виробіток на одного працюючого в базисному році (тис. грн.)	1,05
4) Обсяг випуску продукції в плановому році (млн.грн.)	4,2
5) Прогнозована продуктивність праці в плановому році (тис.грн.)	1,6

розрахунок

Завдання 6. Встановити величину виробничих запасів (сировини і матеріалів), якщо відомо, що за один день витрачається 8,5 тонн сировини, ціна 1 т - 8 тис. грн. Сировина і матеріали доставляються на підприємство кожних 20 днів, тривалість транспортування - 3 дні, підготовчий запас - 5 днів, страховий - половина поточного запасу, у днях.

розрахунок

Завдання 7. Проаналізувати ефективність використання виробничої потужності на підприємстві. якщо в процесі виробництва задіяні 5 верстатів, норма часу на обробку одної деталі 0,35 н-год., режим роботи двозмінний, тривалість зміни 7,9 год., в році 243 робочих дні, регламентовані простоя обладнання в ремонті складають 2,2%, а виробнича програма складає 50000 шт.

розрахунок

Завдання 8. Визначити приріст фондівддачі за рахунок підвищення коефіцієнта змінності, якщо відомо:

- 1) в комп'ютерному залі для навчального процесу передбачено до використання 12 комп'ютерів;
- 2) у звітному році 10 комп'ютерів використовувалось в одну зміну, а 6- у дві зміни;
- 3) удосконаливши систему групування слухачів курсів у новому навчальному році планується використовувати 12 комп'ютерів в 1-у зміну та 10 в другу.

розрахунок

Завдання 9. Оцінити місячний рівень трудових витрат при перегляді норм обслуговування, якщо відомо:

Місячний оклад оператора -960грн. Модернізація комп'ютерного класу з наявною кількістю обладнання 42 одиниці і роботі у дві зміни у квітні місяці дала можливість збільшити кількість обслуговування з 7 до 14 одиниць. В першу зміну клас обслуговував 40 слухачів курсів, а в другу - 32.

розрахунок

Завдання 10. Визначити зміну коефіцієнта оборотності оборотних засобів, тривалість обороту та величину вивільнених (додатково залучених) оборотних коштів, якщо:

- 1) вартість оборотних коштів у базовому періоді – 2,6 тис.грн
- 2) обсяг реалізованої продукції базового року – 42 тис.грн
- 3) приріст обсягу реалізації у звітному році – 8%
- 5) приріст вартості оборотних коштів у звітному році – 2%

розрахунок

Завдання 11. Визначити місячний заробіток бригади, якщо за місяць виконано роботу обсягом 970 нормо-годин, середній розряд робітників 3,5, план виконано на **113** %. За виконання плану виплачується премія у розмірі **5** % відрядного заробітку, а за кожний процент перевиконання – **2** % заробітку, погодинні тарифні ставки відрядних робочих: 6,3; 6,8; 7,5; 8,5; 9,7; 11,3 грн./год.

розрахунок

Завдання 12. Визначити як зміниться собівартість продукції за рахунок росту продуктивності праці в прогнозованому періоді порівняно із звітним, якщо:

Обсяг випуску продукції у звітному році склав 18 тис.грн. при середньосписковій чисельності робітників – 450 чол. В плановому році обсяг випуску продукції зросте на 5 %. При скороченні чисельності працюючих на 10 чол. Середньорічна зарплата спускового робітника звітного року 1050 грн., в плановому році передбачається її збільшення до 1100 грн. Питома вага зарплати в структурі собівартості – 40 %.

8. Перелік підсумкових питань з курсу «Економіка і фінанси підприємства» в частині першого та другого модулів

1. Дати визначення поняття підприємства та їх класифікацію за різними ознаками.
2. Охарактеризувати види діяльності підприємства.
3. Принципи підприємницької діяльності та її види
4. Розкрити зміст поняття основних засобів підприємства та їх класифікацію.
5. Характерні ознаки та визначення основних і оборотних виробничих засобів.
6. Структура основних фондів підприємства.
7. Видова (технологічна) та вікова структура основних засобів.
8. Види вартостей основних засобів підприємства.
9. Охарактеризувати показники інтенсивності відновлення основних фондів підприємства.

10. Розкрити механізм розрахунку норм амортизації за існуючих методів обчислення амортизаційних відрахувань
11. Розкрити методи прямолінійного (рівномірного) та кумулятивного підрахунку амортизаційних відрахувань.
12. Охарактеризувати виробничий та прискореного зменшення залишкової вартості (подвійного залишку, що зменшується) методи підрахунку амортизаційних відрахувань.
13. Розкрити економічний зміст понять «зношення» та «амортизації» основних засобів
14. Охарактеризувати загальні показники оцінки ефективності використання основних засобів підприємства.
15. Часткові показники використання основних фондів підприємства
16. Охарактеризувати види зношення основних засобів та форми його усунення.
17. Методи визначення рівня фізичного зношення основних засобів
18. Визначення рівня морального зношення основних засобів
19. Просте та розширене відтворення основних фондів підприємства
20. Ремонт основних виробничих засобів, їх види
21. Розкрийте поняття модернізації основних засобів та її видів
22. Охарактеризуйте поняття та види виробничої потужності.
23. Фактори впливу на ефективність використання виробничої потужності підприємства.
24. Розкрийте методику розрахунку потужності підприємства та оцінки ефективності її використання.
25. Ресурсне обґрунтування виробничої програми підприємства.
26. Дайте визначення поняття нематеріальних активів підприємства та охарактеризуйте їх види.
27. Характеристика об'єктів промислової власності.
28. Розкрити зміст показників оцінки ефективності капіталовкладень з врахуванням фактору часу
29. Економічна ефективність капітальних інвестицій.

30. Розкрийте поняття «інвестиції» та охарактеризуйте їх види.
31. Охарактеризувати складові елементи оборотних фондів підприємства.
32. Визначення та складові елементи оборотних коштів підприємства
33. Характеристика наявності оборотних коштів підприємства
34. Розкрити механізм обчислення показників оцінки ефективності використання оборотних коштів підприємства.
35. Норматив виробничих запасів та його види.
36. Методи нормування оборотних коштів.
37. Визначення нормативів оборотних коштів.
38. Наведіть класифікацію персоналу підприємства.
39. Кількісні та якісні показники в системі характеристики персоналу підприємства.
40. Навести розрахунок показників оцінки руху персоналу на підприємстві
41. Пояснити методи розрахунку продуктивності праці на підприємстві.
42. Чинники підвищення продуктивності праці.
43. Резерви підвищення продуктивності праці та їх види.
44. Оцінка внутрішньовиробничих резервів підвищення продуктивності праці.
45. Характеристика норм праці та їх визначення.
46. Методи визначення чисельності виробничого персоналу.
47. Визначення загальної чисельності персоналу підприємства та за категорією виконуваних функціональних обов'язків.
48. Дати визначення заробітної плати та охарактеризувати її види.
49. Охарактеризувати форми оплати праці на підприємстві
50. Охарактеризувати системи оплати праці на підприємстві при погодинній формі.
51. Охарактеризувати системи оплати праці на підприємстві при відрядній формі.
52. Охарактеризувати колективну (бригадну) систему оплати праці.
53. Змішані (безтарифна, контрактна, система участі в прибутках) форми оплати праці.
54. Доплати на надбавки в системі оплати праці на підприємстві.

55. Фонд тарифної заробітної плати при погодинній та відрядній формах оплати праці.
56. Пояснити економічний зміст тарифної системи оплати праці
57. Пояснити механізм розрахунку розцінки в оплаті праці за нормою часу та нормою виробітки.
58. Охарактеризувати персонал підприємства, його склад і структуру
59. Складові елементи механізму державного регулювання оплати праці.
60. Охарактеризувати витрати операційної діяльності за функціональним призначенням та економічними елементами.
61. Поняття собівартості продукції та її види.
62. Пояснити механізм розподілу непрямих витрат при визначенні собівартості продукції.
63. Охарактеризувати статті витрат формування собівартості продукції.
64. Пояснити зміст поняття елементи витрат та їх види.
65. Охарактеризувати методи визначення собівартості продукції.
66. Визначення впливу факторів на рівень собівартості за індексним методом оцінки.
67. Визначення критичного обсягу виробництва продукції.
68. Загальна характеристика продукції, її номенклатура та асортимент
69. Охарактеризувати складові елементи формування ціни на продукцію
70. Дати визначення рентабельності та пояснити методика її розрахунку.
71. Пояснити механізм формування доходів та прибутків підприємства
72. Розкрити поняття та види інноваційної діяльності підприємства
73. Охарактеризувати чинники зростання ефективності виробництва
74. Пояснити зміст поняття «якості продукції» та фактори впливу на її рівень.
75. Пояснити методи формування ціни на продукцію(послуги) підприємства.
76. Доходи підприємства та їх види
77. Джерела отримання доходів підприємством.
78. Сутність прибутку підприємства та його функції.
79. Класифікація прибутку за видом діяльності підприємства

80. Види прибутку підприємства за порядком розрахунку.
81. Види прибутку підприємства за джерелами формування.
82. Зовнішні та внутрішні фактори впливу на прибуток підприємства.
83. Розкрити поняття ефекту та ефективності і методику їх обчислення.
84. Розкрийте економічний зміст видів рентабельності підприємства.
85. Розкрити зміст загальної та порівняльної ефективності капітальних вкладень.
86. Методи мотивації трудової діяльності
87. Структура і зміст бізнес-плану підприємства.
88. Суть та призначення стратегічного планування підприємства.
89. Економічний зміст та завдання оперативного планування.
90. Принципи планування на підприємстві.
91. Характеристика методів планування на підприємстві.
92. Фонд робочого часу обладнання та методика його визначення.
93. Складові елементи ресурсного потенціалу підприємства
94. Форми та системи преміювання на підприємстві.
95. Поняття , склад та класифікація необоротних активів підприємства.
96. Резерви прискорення оборотності активів підприємства
97. Поняття кошторису витрат виробництва та його складові елементи.
98. Характеристика ціноутворюючих факторів.
99. Показники собівартості продукції та порядок їх обчислення.
100. Резерви зростання обсягів виробництва та реалізації продукції.

9. Рекомендована література:

1. Дячун О.В. Організація, нормування та оплата праці. Навчальний посібник.-Львів, 2001.-220с
2. Економіка підприємства: Збірник задач і тестів: навчальний посібник/ П. С. Харів. - 3-тє вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2008. - 357 с.
3. Економіка підприємства: навчальний посібник/ В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погріщук; Міністерство освіти і науки України, Тернопільський нац. економічний ун-т. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 304 с.
4. Економіка підприємства : Збірник практичних задач і конкретних ситуацій: навчальний посібник/ Мін-во освіти України, КНЕУ; ред. С. Ф. Покропивний. - К.: КНЕУ, 2000. - 328 с
5. Економіка підприємства: [навч. посіб.для студ. вищих навч.закладів] / за заг. ред. П.В.Круша, В.І.Подвігіної. Б.М.Сердюка.- К.:Ельга-Н,КНТ,2009.-780с.
6. Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред. С.Ф.Покропивного .-Вид. 2-ге, перероб. та доп.-К.:КНЕУ,2000 .-528 с.
7. Зятковський І. В., Зятковська Л. І, Романів М В. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посібник / Західноукраїнський економіко-правничий ун-т. — Чернівці: Золоті литаври, 2007. - 274с.
8. Колот А.М. Оплата праці на підприємстві: організація та удосконалення. – К.: фірма «Праця», 1997.
9. Михайловська С. М. Фінанси в схемах і таблицях : навч. посіб. / С. М. Михайловська. – К. : Ліра-К, 2014. – 386 с.
10. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств [текст]: підручник/ О.О.Непоматенко, Н. Ю. Мельничук .- К: «Центр учбової літератури»,2013, - 504с.

11. Організація виробництва: Підручник // Гринькова В.М., Салун М.М./- К.: Знання,2009.-582с.
12. Онищенко В.О. Редкін О.В. та ін. Організація виробництва: Підручник.-К.:Лібра,2008.-360с.
13. Петрович Й. М. Економіка і фінанси підприємства : підручник / Й. М. Петрович, Л. М. Прокопишин-Рашкевич. – Львів : Магнолія 2006, 2014. – 406 с.
14. Сідун В.А., Пономарьова Ю.В. Економіка підприємства: Навальний посібник:Вид.2-ге, перероб. та доп. – К.: Центр навчальної літератури, 2006.-356с.
15. Слав'юк Р. А. Фінанси підприємств : підручник / Р. А. Слав'юк. – К. : Знання, 2010. – 550 с.
16. Управління фінансами суб'єктів господарювання : практикум : навч. посіб. / А. П. Вожжов, С. В. Сорокіна, І. В. Колесова та ін.; за ред. А. П. Вожжова. – К. : Знання, 2014. – 324 с.
17. Штангрет А. М. Фінансова санація та банкрутство підприємств : навч. посіб. / А. М. Штангрет, В. В. Шляхетко, О. Б. Волович. – К. : Знання, 2012. – 374 с.
18. Ярошевич Н. Б. Фінанси підприємств : навч. посіб. / Н. Б. Ярошевич. – К. : Знання, 2012. – 341 с.